

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Verdal kommune

Arkivsak: 22/238
Møtedato/tid: 31.10.2022 kl. 09:00
Møtested: Vinne skole

Besøk ved Vinne skole kl 09:00-13:00 for inviterte.

Behandling av saker iht. sakliste fra kl 13:00 og avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Liv Tronstad på telefon 900 38 551, eller e-post: liv.tronstad@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 21.10.2022

Bjørn Jorodd Holmli (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Liv Tronstad
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
22/22	Oppsummering av besøk ved Vinne skole
23/22	Referatsaker 31.10.2022
24/22	Orientering fra kommunedirektøren - Offentlige anskaffelser
25/22	Eierskapskontroll Tindved Kultuhage AS - Rapport
26/22	Vurdering av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
27/22	Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
28/22	Innspill årsplan 2023
29/22	Godkjenning av møteprotokoll 31.10.2022

Oppsummering av besøk ved Vinne skole

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

22/22

Saksbehandler Liv Tronstad**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 22/65 - 4**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar dagens besøk ved vinne skole til orientering.

Vedlegg

Besøk ved Vinne skole - spørsmål

Saksopplysninger

Viser til kontrollutvalgets sak 09./22 Planlegging av besøk 2022, der kontrollutvalget vedtok å besøke Vinne skole i oktober.

Det er tatt kontakt med skolen om tilretteleggelse for besøket etter følgende skisse:

Kl. 09.00 - 09.15	åpning ved kontrollutvalgets leder og presentasjon
Kl. 09.15 - 10.00	samtale med ledende personer
Kl. 10:00 - 10.30	samtale med tillitsvalgte og verneombud
Kl. 10.45 - 11.15	samtale med elevråd
Kl. 11.15 - 11.45	lunsj
Kl. 11.45 - 12.15	samtale med FAU/samarbeidsutvalg
Kl. 12.15 – 13:00	omvisning
Kl 13:00	avslutning

Kl 13:15 – 15:30 Ordinært møte i kontrollutvalget

I forkant er det også oversendt en del spørsmål for letter å ha et utgangspunkt for presentasjonene, henholdsvis fra:

- ledelsen
- tillitsvalgte og verneombud
- elever
- FAU/samarbeidsutvalg

Kontrollutvalget vil ha mulighet til å stille spørsmål under vegs.

Vurdering

For å gjøre seg nærmere kjent med de ulike områdene innenfor den kommunale virksomhet har kontrollutvalget en praksis med å invitere seg ut på besøk hos noen av kommunens virksomheter hvert år.

Det er ikke lagt opp til at det skal skrives noe notat eller rapport etter dette besøket, men for å trekke erfaring og lærdom ut av besøket er det ønskelig at kontrollutvalget gir en oppsummering og vurdering umiddelbart etter at besøket er avslutte.

BESØK VED VINNE SKOLE 31.10-2022 KL 09:00

Orientering og omvisning.

I forbindelse med besøket er det i forkant oversendt noen spørsmål som kan være med å danne grunnlaget for en kort presentasjon henholdsvis fra:

- ledelsen
- tillitsvalgte og verneombud
- elevråd
- FAU og ev. samarbeidsutvalg

Tidsplan for dagen:

Kl. 09.00 - 09.15	åpning ved kontrollutvalgets leder og presentasjon
Kl. 09.15 - 10.00	samtale med ledende personer
Kl. 10:00 - 10.30	samtale med tillitsvalgte og verneombud
Kl. 10.45 - 11.15	samtale med elevråd
Kl. 11.15 - 11.45	lunsj
Kl. 11.45 - 12.15	samtale med FAU/samarbeidsutvalg
Kl. 12.15 – 13:00	omvisning
Kl 13:00	avslutning
Kl 13:15 – 15:30	Ordinært møte i kontrollutvalget

Kontrollutvalgets medlemmer:

Bjørn Jorodd Holmli (Ap), leder
John Hermann (H), nestleder
Ole Johnny Wiik Moe (Sp)
Kristine Kulstad (Sp)
Astrid Tromsdal (Ap)

Liv Tronstad, sekretær for kontrollutvalget

Skolens ledelse:

1. Har skolen definerte mål, hvilke?
2. Hvordan er skolen organisert?
3. Hva er de største utfordringene på/for skolen?
4. Hvordan er ressursituasjonen på skolen?
  - a. Lærere/undervisningspersonell
  - b. Assistenter og miljøarbeidere
  - c. Andre
5. Sikres kompetanseutviklingen av de ansatte?
  - a. Finnes det en egen kompetanseplan?
  - b. Er det avsatt penger til å realisere kompetanseplanen?
6. Gjennomføres medarbeidersamtaler?
7. Er kvalitetsutvikling sikret i skolearbeidet?
  - a. Har dere internkontroll- og eller kvalitetssystem?
  - b. Hvilke mål arbeider dere etter?
  - c. Driver dere sammenligning mot andre skoler?
  - d. Er det noe interkommunalt samarbeid innenfor skolesektoren?
8. Har dere fokus på likeverd/likestilling/toleranse i det daglige arbeid?
9. Hva med etikk og holdningsskapende arbeid?
10. Fungerer HMS-arbeidet?
11. Hvordan er tjenestens fysiske lokaliteter?
12. Hvordan er det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet?
13. Hva med vold og trusler mot ansatte?
14. Hva gjøres for å forhindre mobbing?
  - a. Dersom mobbing foregår, har dere rutiner for å forhindre dette?
15. Samspillet med eksterne aktører som skolehelsetjeneste, PPT og barnevern, evt. andre?
16. Samarbeidet skole og barnehage, overgangen barnehage - skole?
17. Beskriv andre viktige forhold som det ikke er spurt om?

Tillitsvalgt(e) og verneombud

1. Har skolen definerte mål, hvilke?
2. Hva ser dere som de største utfordringene på/for skolen?
3. Hvordan oppfatter dere ressursituasjonen på skolen?
  - a. Lærere/undervisningspersonell
  - b. Assistenter og miljøarbeidere
  - c. Andre
4. Hvordan jobbes det med kompetanseutvikling blant lærerne?
  - a. Finnes det en egen kompetanseplan?
  - b. Er det avsatt penger til å realisere kompetanseplanen?
5. Gjennomføres medarbeidersamtaler?
6. Hvilket fokus har tjenesten på likeverd/likestilling/toleranse?
7. Hva med etikk og holdningsskapende arbeid?
8. Fungerer HMS-arbeidet?
9. Hvordan fungerer tjenestens fysiske lokaliteter?
10. Hvordan er det fysiske og psykiske arbeidsmiljø?
11. Hva med vold og trusler mot lærerne?
12. Hva gjøres for å hindre mobbing?
13. Beskriv andre viktige forhold som det ikke er spurt om?

Elevrådet

1. Hva synes dere er bra / ikke så bra med skolen?
2. Hvordan er skolens fysiske lokaliteter?
  - a. klasserom (naturfagrom, formingsrom, musikkrom, fellesrom osv.)
  - b. uteområdet med lekeareal og lekeapparater osv.
3. Hva synes dere er de største utfordringene på skolen?
  - a. Har dere diskutert dette og hvordan?
  - b. Hva kan bli bedre?
4. Hva gjøres for barn som sliter med fagene?
5. Hvordan er det med mobbing på skolen?
  - a. Hva gjøres for å hindre mobbing?
6. Hvordan inkluderes nye elever i skolen (norske elever og elever fra andre land).
7. Har dere skolehelsetjeneste, og hvordan fungerer skolehelsetjenesten?
8. Er det noe dere synes skulle vært annerledes på skolen?
9. Er det andre ting dere har lyst til å fortelle om?

FAU (ev. sammen med representanter fra samarbeidsutvalget (SU))

1. Hvordan fungerer rådsstrukturene; FAU, SU og hva er deres rolle som:
  - a. FAU
  - b. SU
2. Har skolen definerte mål, hvilke?
3. Hva ser dere som de største utfordringene på/for skolen?
4. Viser skolen selv initiativ for å sikre medvirkning fra foreldre og elever?
5. Hvordan oppfatter dere ressursituasjonen?
  - a. Lærere/undervisningspersonell
  - b. Assistenter og miljøarbeidere
  - c. Andre
6. Sikres kompetanseutviklingen av de ansatte?
7. Hvilket fokus har tjenesten på likeverd/likestilling/toleranse i sitt arbeid?
8. Hva med etikk og holdningsskapende arbeid?
9. Skolens fysiske lokaliteter (både ute og inne)?
10. Hvordan er det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet?
11. Hva kan dere si om mobbing i skolen?
  - a. Hva gjøres for å forhindre mobbing?
12. Samarbeidet skole og barnehage, overgangen barnehage - skole?
13. Hvordan er samspillet med andre som skolehelsetjeneste, PPT og barnevern?
14. Beskriv andre viktige forhold som det ikke er spurt om!

Referatsaker 31.10.2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

23/22

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 22/5 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene til orientering

Vedlegg

Brannvesenet Midt - Representantakspsmøte 18.10.22

En kommune kan ikke bli inhabil

Fjernmøte må være fastsatt i reglementet

Kommunen kan gripe inn ved fare for forurensing

NKRF - Hva skal til for å bli - og opprettholde tittelen som - statsautorisert revisor.docx

Nord-Trøndelag Krisesenter 8.11.22 Innkalling

RMN - Møteinnkalling 25.10.2022

Samsvar i maktforhold blir avgjørende

Viktig at ordføreren passer på at alle følger spillereglene

Vil bidra til større åpenhet

Åpenhetsbarometeret 2022

Saksopplysninger

Følgende saker vil bli referert i møtet:

1. Brannvesenet Midt IKS.
2. En kommune kan ikke bli inhabil
3. Fjernmøter må være fastsatt i reglement
4. Kommunen kan gripe inne ved fare for..
5. NKRF
6. .Nord-Trøndelag Krisesenter
7. RMN
8. Samsvar i maktforholdet blir avgjørende
9. Viktig at ordfører passer på at alle ..1
10. Vil bidra til større åpenhet
11. Åpenhetsbarometeret

Innkalling til Representantskapsmøte i Brannvesenet Midt IKS

Representantskapet innkalles til møte i Brannvesenet Midt IKS

Sted: Jegtvolden fjordhotell, Inderøy.

Tid: Tirsdag 18. oktober kl. 13.00

Eventuelle forfall meldes daglig leder.

Sakliste:

- Sak 11/22 Godkjenning av innkalling, sakliste, referat siste møte.
- Sak 12/22 Styreleder orienterer
- Sak 13/22 Revidert investeringsbudsjett 2022 Brannvesenet Midt IKS
- Sak 14/22 Verdivurdering Verdal kommune sitt materiell
- Sak 15/22 Årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 Brannvesenet Midt IKS.
- Sak 16/22 Feie og tilsynsgebyr 2023
- Sak 17/22 Eventuelt

Med hilsen
Brannvesenet Midt IKS

John Einar Høvik
leder representantskapet

Håvard Bye
daglig leder/brannsjef

En kommune kan ikke bli inhabil

Kommunal Rapport 12.09.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan kommunen bli inhabil når den selv er part i saken som er oppe til behandling?

SPØRSMÅL: En investor vil bygge et nytt bygg som han vil leie ut til tingrett i kommunen. Kommunen eier tomten han skal bruke til formålet. Det er det inngått opsjonsavtale med investoren om kjøp av tomten.

Investoren fikk ikke tilslag på sitt tilbud. Domstoladministrasjonen ga i stedet kontrakten til en annen tilbyder. Problemet er at lokalet i det aktuelle bygget er regulert til butikk og kontor og ikke til offentlig virksomhet. Både ordføreren og etatssjefen ga allerede før det var søkt om dispensasjon, uttrykk for at det ikke ville bli gitt dispensasjon.

Tilsatte i tingretten har fremholdt at kommunen kan ha gjort seg inhabil i dispensasjonssaken. Er kommunen inhabil som part i saken når de eier tomten som den ene tilbyderen vil bygge på, og denne også vil kjøpe tomten? Er medlemmene i formannskapet inhabile, når saken skal behandles der?

SVAR: Utgangspunktet er altså at Domstolsadministrasjon har inngått en kontrakt om leie av lokaler til i kommunen. De aktuelle lokalene er regulert til kontor og butikk, noe som betyr at kommunen må gi dispensasjon etter plan- og bygningsloven før de kan tas i bruk i offentlig virksomhet.

Problemet er at tildelingen av kontrakten skjedde i konkurranse med et tilbud om leie i et bygg som ligger på en kommunalt eid eiendom, og der eieren har en opsjon på kjøp av tomten. Kommunen kan dermed sies å ha en egeninteresse i at det ikke blir gitt dispensasjon til bruk av de aktuelle lokalene, slik at den konkurrerende tilbyderen kan få kontrakten, og kommunen få inntekt ved salg av tomten lokalene ligger på.

Påstanden om inhabilitet beror etter alt å dømme på en misforståelse av reglene om dette i forvaltningsloven. Disse retter seg mot enkeltpersoner; «offentlige tjenestemenn» og «enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan».

Det er med andre ord bare enkeltpersoner som kan bli inhabile når det treffes vedtak i kommunale organer, ikke kommunen som sådan. Her må det vurderes for hver enkelte tilsatt eller folkevalgt om den økonomiske egeninteressen kommunen har i denne saken, må anses som «særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet» ([forvaltningsloven § 6](#), andre avsnitt).

Det forhold at et vedtak vil kunne gi kommunen økonomiske fordeler, i form av leie eller salgsinntekt, vil ikke medføre at tilsatte eller folkevalgte blir inhabile.

Personlig engasjement vil bare helt unntaksvis kunne skape inhabilitet, så lenge den tilsatte eller folkevalgte ikke har private – «særegne» – interesser i saken. Jeg kan ikke se at det er noe som tyder på at denne saken berører enkeltpersoner i kommuneledelsen på en slik måte. Jeg vil derfor mene at inhabilitet er en uaktuell problemstilling her.

Et annet og vanskeligere spørsmål er om det vil være lovlig om kommunen *legger vekt sine egne økonomiske interesser* i lokaliseringen av tingretten, ved behandlingen av dispensasjonssøknaden.

I [plan- og bygningsloven § 19–2](#) er det oppstilt et krav om at «Fordelene ved å gi dispensasjon skal være klart større enn ulempene». Dette må vurderes helt konkret ut fra

reguleringsmessige hensyn, og her bør kommunen ha et betydelig spillerom for lokalt politisk skjønn.

Men rent privatøkonomisk egeninteresse i at det gis dispensasjon vil jeg derimot tro er et «utenforliggende hensyn» i en slik sak, noe man ikke har adgang til å trekke inn og legge vekt på ved et slikt vedtak. Det betyr at hvis det er grunn til å tro at det har blitt vekt på dette, vil dispensasjonsvedtaket være ugyldig. Men det vil Statsforvalteren kunne vurdere ved en eventuell klage over vedtaket, eller lovlighetskontroll etter reglene i kommuneloven kapittel 27.

Fjernmøte må være fastsatt i reglementet

Kommunal Rapport 03.10.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Et kommunestyremedlem var forhindret fra å stille fysisk på møtet, men deltok via Teams. Er det lov?

SPØRSMÅL: I et kommunestyremøte var én av representantene forhindret fra å delta fysisk, men deltok via Teams. Hun var da synlig på en skjerm som bare de på podiet så (kommunedirektør, ordfører og politisk sekretær).

Er dette nå en lovlig måte å gjennomføre et møte på, og om ikke – vil det ha noen betydning for gyldigheten av vedtakene som ble gjort. Kan man si at møtet ikke er lovlig satt i et slikt tilfelle?

SVAR: Jeg går ut fra at møtet var innkalt på vanlig måte, og at den aktuelle representanten hadde lovlig forfall. Jeg forstår det slik at hun kunne høre det som skjedde i møtet, delta i debatten og avgi stemme når det ble fattet vedtak. Spørsmålet blir da om kommunestyret var lovlig sammensatt når ett av de medlemmene som deltok i møtet bare var med på en videolenke.

Det klare utgangspunkt er her at møter skal holdes ved fysisk fremmøte av alle medlemmer som ikke har forfall. Det eneste unntaket er møter som holdes som «fjernmøter» etter [kommuneloven § 11–7](#).

Fjernmøte, sies det i loven, «innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre». Dette vil også kunne brukes der bare ett eller noen få av medlemmene ikke kan være fysisk til stede i møtet, mens de øvrige sitter i samme lokale.

For at fjernmøte skal kunne benyttes, må det imidlertid på forhånd være fastsatt i reglementet for vedkommende organ at det kan treffes vedtak om å bruke denne møteformen. Organets leder kan da bestemme i innkallingen til det enkelte møte at denne møteformen skal benyttes.

Det er ikke opplyst noe om en slik reglementsbestemmelse om adgang til å benytte fjernmøte i kommunestyret, og heller ikke om at det var angitt i innkallingen til møtet at dette skulle benyttes. Det betyr i så fall at det er de ordinære reglene om avvikling av møter i folkevalgte organer som gjelder, og at det ikke var lovlig å la ett medlem delta ved hjelp av videokonferanseredskap.

Dette er ikke en feil som innebærer at møtet som sådant blir ugyldig, men i saker der det har vært votert, må man se bort fra det aktuelle medlemmets stemmegivning. Hvis dette medlemmets stemme har vært avgjørende for utfallet av voteringen, må dermed vedtaket korrigeres.

Hvis dette medlemmets stemme ikke var avgjørende, mener jeg den feilen som her er gjort, ikke får betydning for gyldigheten av vedtakene. Her gjelder det generelle prinsippet som kommer til uttrykk i [forvaltningsloven § 41](#), om at ved feil ved saksbehandlingen er «vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold».

Kommunen kan gripe inn ved fare for forurensing

Kommunal Rapport 19.09.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Bilvrak på en privat tomt skaper bekymring og irritasjon for nabolaget. Kan kommunen gripe inn?

SPØRSMÅL: Naboer klager til kommunen over at en innbygger har bilvrak og annet søppel stående på tomten sin. I hvilken grad kan kommunen kreve opprydding på tomta og sette standard for hvordan folk skal ha det, før det går ut over den private råderetten folk har over egen eiendom?

SVAR: Her er vi inne på deler av jussen som jeg er meget langt fra lommekjent i, og der jeg er forberedt på å bli korrigert av mer kyndige lesere. Men her er det jeg mener å vite om dette:

Utgangspunktet er at inngrep i hvordan noen utnytter sin eiendom, må ha hjemmel i lov. De lovene vi har om kompetanse for offentlig myndighet til å gripe inn i dette, har alle saklig begrenset rekkevidde.

I bunnen ligger den prinsipielle bestemmelsen i [granneloven § 2](#); «Ingen må ha, gjera eller setja i verk noko som urimeleg eller uturvande er til skade eller ulempe på granneeigedom».

Dette er en ganske skjønnsmessig bestemmelse om rett og plikt mellom naboer, og brudd på den må håndheves gjennom domstolssystemet. Kommunen har ingen rolle i slike nabotvister, men dette er et allment prinsipp som kommunen også må legge vekt på i andre sammenhenger.

Kommunen kan således legger vekt på hensynet til naboene når gi tillatelser til eller regler om bruk av fast eiendom i medhold av plan- og bygningsloven, men dette er da bestemmelser og vedtak som vil gå på karakteren av den fremtidige bruken av eiendommen. Disse reglene vil være generelle «planvedtak» eller konkrete vilkår for ny av fast eiendom. Planvedtakene skal «angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene» ([plan- og bygningsloven § 11-5](#)), og er «bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak». Tiltak etter loven er «oppføring, riving, endring, herunder fasadeendringer, endret bruk og andre tiltak knyttet til bygninger, konstruksjoner og anlegg, samt terrenginngrep og opprettelse og endring av eiendom» ([Pbl. § 1-6.](#)) Det fører oss neppe så langt i den aktuelle sammenhengen.

Kommunen er imidlertid også gitt fullmakt til å forfølge og gi pålegg om «overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven» ([Pbl. § 32-1](#)). Tilsvarende regel er gitt i [naturmangfoldloven § 69](#) for forhold som er i strid med denne loven eller vedtak truffet med hjemmel i denne, og i [forurensningsloven](#) er det regler som gir kommunen et selvstendig ansvar for å hindre eller stanse forurensing i strid med denne loven.

Det er ikke mulig for meg å ta stilling til om de forholdene som her beskrives, gir hjemmel for inngrep etter noen av disse lovene, men det er nærliggende å tro at lagring av bilvrak og søppel, uten tillatelse fra kommunen, vil kunne gi grunn til påbud eller forbud for unngå fare for forurensning. Men før det gjøres, bør kommunen ta en samtale med grunneierne med sikte på komme fram til en minnelig avtale om hvordan man kan løse problemet.

Hvis en kommune ikke følger opp overfor tiltak i strid med lov eller bestemmelse gitt i medhold av lov, kan det bli spørsmål om den som blir berørt av en ulovlig virksomhet, kan saksøke kommunen med krav om at den griper inn. I en kjennelse nylig (HR-2022-956-A) la Høyesterett til grunn at en kommune kan saksøkes for ikke å gripe inn i en tvist om allmennhetens rett til ferdsel etter friluftsløven. Grunneierne mente det her var nødvendig å forby eller sette grenser for en omfattende bruk av privat utmark til hundekjøring, under påberopelse av allemannsretten etter friluftsløven. Grunneierne mente det skulle vært forbudt pga. skade og ulempe for grunneierne.

Til

- NKRFs bedriftsmedlemmer ved daglige ledere.
- Komiteledere

Etter at den nye revisorloven med tilhørende forskrift trådte i kraft 1. januar 2021, er det gjort ytterligere avklaringer med Finanstilsynet. Samtidig har vi – ut fra søknader som er sendt Finanstilsynet fra ansatte i kommunal revisjon – dannet oss en oppfatning av hvilke krav som stilles til slike søknader. Nedenfor følger informasjon om hva som skal til for å bli – og opprettholde tittelen som – statsautorisert revisor. Vi oppfordrer til å videresende denne informasjonen til ansatte i deres virksomheter.

Denne e-posten sendes også til sekretariatene – da vi mener det nyttig for alle medlemmer i NKRF å vite hvilke krav som stilles.

Hva skal til for å bli - og opprettholde tittelen som - statsautorisert revisor?

Innledning

Revisorloven som ble vedtatt av Stortinget i 2020 sikrer at praksis fra kommunal revisjon og Riksrevisjonen likestilles med praksis fra privat revisjon.

I etterkant av Stortingets vedtak og lovens ikrafttredelse, har NKRF og Riksrevisjonen fått viktige avklaringer fra Finanstilsynet. Nedenfor følger en oppsummering av regler og krav til deg som er statsautorisert revisor eller som skal søke godkjenning som statsautorisert revisor med revisorregisternummer.

Det gjøres oppmerksom på at selv om det er mange sammenfallende regler i revisorloven og NKRFs regler for etterutdanning, er det revisorlovens krav det redegjøres for nedenfor.

Praksis

For å kunne få godkjenning som statsautorisert revisor må man ha fullført tre år med praksis. Nytt i den nye loven er at praksis fra kommunal revisjon og Riksrevisjonen er godkjent som praksis på linje med praksis fra revisjonsforetak.

Praksisen må ha vært under veiledning av en statsautorisert revisor med revisorregisternummer.

Det finnes unntak fra dette praksiskravet, ved at inntil ett års praksis fra internrevisjon, skatterevisjon, utarbeidelse av årsregnskap etter regnskapsloven m.m. kan godkjennes som ett av de tre årene. Videre er det slik at praksis fra kommunal revisjon og Riksrevisjonen uten veiledning fra statsautorisert revisor kan godkjennes med inntil ett år.

Dette betyr at av de tre årene man har med praksis fra kommunal revisjon eller Riksrevisjonen, må minst to av disse ha vært under veiledning av en statsautorisert revisor med revisorregisternummer. Det er ikke krav til formell stilling til den som er veileder, men det er viktig at kravet til kyndig veiledning er reelt, og at veileder har nødvendig innflytelse på utførelsen av revisjonen.

Det er krav til variasjon i praksisen. I loven står det at praksisen må være variert og omfatte minst seks ulike bransjer. Praksis fra ulike tjenesteområder i en kommune, og fra kommunale selskaper m.m. vil kunne telle som ulike bransjer. Det er viktig at denne variasjonen av praksis dokumenteres godt i søknadene.

Når det gjelder de som har bachelorgrad i revisjon med oppfylt karakterkrav, gjelder særskilte overgangsregler som medfører at de vil kunne få godkjenning som statsautorisert revisor hvis de søker innen 31. desember 2025. Se forskrift om revisjon og revisorer § 1-5.

Etterutdanning

Loven sier at alle statsautoriserte revisorer må oppfylle kravene til etterutdanning og ha revisorregisternummer. Har du ikke revisorregisternummer, må du søke Finanstilsynet om dette. Det må i søknaden dokumenteres at etterutdanningskravet er oppfylt.

Frist for å sende søknad er 31. desember 2023 hvis du skal beholde tittelen din etter 2023.

Statsautoriserte revisorer skal ha gjennomført 120 timer relevant etterutdanning i løpet av de tre foregående kalenderårene eller i løpet av det inneværende og de to foregående kalenderårene. Som relevant utdanning regnes

- strukturert opplæring (må være innenfor fagkretsen i masterstudiet i regnskap og revisjon).
- undervisning, utarbeidelse av undervisningsopplegg, artikler og annet fagstoff, deltagelse i faglig utvalgsarbeid, sensur ved eksamen, kvalitetskontroll og likeverdig aktivitet med inntil 30 timer.

Den strukturerte opplæringen skal være tilstrekkelig og må minst dekke de fem fagområdene

- finansregnskap
- revisjon
- verdsettelse og analyse
- skatte- og avgiftsrett
- foretaksrett.

Det er ikke lenger faste krav til antall timer innen hvert enkelt fagområde, men det er krav om at en stor del av de 90 timene med strukturert opplæring må være innenfor de nevnte fagområdene.

Det er opptil den enkelte selv å vurdere hva som er tilstrekkelig opplæring. Du kan ta hensyn til behovet i din jobb, men må opprettholde fagkompetansen innenfor alle fagområdene som er nødvendige for å kunne utføre revisjonsoppdrag.

Strukturert opplæring kan gis av flere, men det er viktig at slik opplæring er godt dokumentert og at arrangøren utsteder kursbevis. Egen virksomhet kan også arrangere slik opplæring.

Vi viser ellers til informasjon på Finanstilsynets hjemmesider:

<https://www.finanstilsynet.no/konsesjon/>

Vennlig hilsen

Rune Tokle

daglig leder

mobil: 977 38 557

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Postadresse: Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo

Besøksadresse: Haakon VII's gate 9, 6. etasje, 0161 Oslo

Telefon: +47 23 23 97 00

E-post: post@nkrf.no

Org. nr.: 975 450 694 MVA

Nord-Trøndelag
Krisesenter IKS

Innkalling til Representantskapsmøte for Nord-Trøndelag krisesenter IKS

Det kalles med dette inn til møte i Representantskapet for Nord-Trøndelag krisesenter IKS

Tidspunkt: Tirsdag 8.november kl. 10.00

Sted: Møtet foregår på Teams

Sakliste:

Orienteringssaker

1. Godkjenning av innkalling og sakliste
2. Budsjett 2023
3. Økonomiplan 2023 -2026

For Representantskapet,

Inger Lise Svendgård,

Daglig leder Nord-Trøndelag krisesenter IKS

Møteinnkalling

Utvalg/styre/råd : Årsmøtet i Revisjon Midt-Norge SA
Møtedato/tid : Tirsdag 25. oktober 2022 kl. 12:00
Møtested/lokaler : **TEAMS**
Deltagere : Medlemmer jf. tabell
Andre : Daglig leder Arnt Robert Haugan
Ass daglig leder Unni Romstad
Kopi : Styret
Møteansvarlig : Stian Brekkvassmo

Sted Dato
Steinkjer 11. oktober 2022

Saker til behandling:

<u>Sak nr.</u>	<u>Sakstittel</u>
8	Godkjenning av innkalling
9	Valg av referent og to til å underskrive protokollen
10	Godkjenning av sakliste
11	Orientering fra styreleder/daglig leder
12	Valg til styret
13	Godtgjøring til styret
14	Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026

Eventuelle forfall meldes til Revisjon Midt-Norge SA telefon 907 30 300, eller epost post@revisjonmidtnorge.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Hans S.U. Wendelbo
Styreleder (sign)

Samsvar i maktforhold blir avgjørende

Kommunal Rapport 26.09.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Må begge kjønn være representert med minst 40 prosent i formannskapet?

SPØRSMÅL: En kvinnelig formannskapsrepresentant har fått fritak og skal erstattes. Det naturlige er at vararepresentanten – en mann – rykker opp, men da svekkes kjønnsbalansen i formannskapet. Det blir mindre enn 40 prosent kvinner. Er et slik opprykk i strid med kommuneloven formulering om at det, hvis mulig, skal velges et nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn?

SVAR: Når et medlem av formannskapet blir fritatt for sitt verv der for tre måneder eller mer, skal det velges et nytt medlem som trer inn i stedet for dette. Dette valget skal foretas av kommunestyret, og skal skje som flertallsvalg etter reglene i [§ 7-8](#).

Men dette valget er i praksis en ren formsak, for kommunestyret må velge, som «settemedlem» i fritaksperioden, første varamedlem på den listen som det uttredende medlem ble valgt inn på. Se kommuneloven [§ 7-10](#) andre avsnitt. Ved et slikt «opprykk» vil ikke reglene om kjønnsmessig balanse i §§ [7-5](#) og [7-6](#) slå inn, i og med at det bare velges én enkelt person og det ikke er gitt noen særregel om slik balanse her.

Hvis fritaket blir gitt for resten av valgperioden – slik at det aktuelle formannskapsmedlemmet «trer endelig ut» - skal det derimot foretas formelt valg av nytt medlem for dette tidsrommet, se [§ 7-10](#) tredje avsnitt. Ved dette valget har kommunestyret ved første blick en større frihet når det gjelder hvem man vil velge inn som nytt medlem, men i denne bestemmelsen fastslås at det nye medlemmet «skal velges fra samme gruppe som det uttredende medlemmet tilhørte», noe som betyr at man normalt er bundet av forslaget fra den aktuelle gruppen.

Men her har vi også en egen bestemmelse om kjønnsmessig balanse: «Hvis dette vil føre til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det, hvis det er mulig, velges et nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.» Det betyr klart nok at hvis den kjønnsmessige balansen i formannskapet ikke vil oppfylle dette kravet hvis man ikke velger et nytt medlem fra de underrepresenterte kjønn, må vedkommende gruppe foreslå et medlem fra sin gruppe med «riktig kjønn».

Så langt er alt greit. Men hva blir så situasjonen hvis det ikke er noen flere medlemmer av dette kjønn i denne gruppen i kommunestyret? Må det da velges et nytt formannskapsmedlem fra en annen gruppe?

Ut fra lovens ordlyd kunne det være nærliggende å tro at det må man. I motsetning til det som gjelder om rammen for kravet om kjønnsmessig balanse etter §§ 7-5 og 7-6 ved det konstituerende valget til formannskapet, er det avgjørende her ikke sammensetningen av gruppen som velges, men av balansen i organet som helhet. Dette kan tilsynelatende tale for at man vil legge til grunn at det her «er mulig» å velge inn et medlem fra det underrepresenterte kjønn så lenge det er «ledige» medlemmer av dette i kommunestyret som helhet.

Men dette vil ikke være noen akseptabel løsning. Det vil kunne skape en «skjev» balanse i sammensetningen av formannskapet sammenlignet med kommunestyret, og vil også kunne gjøre det problematisk å delegerer avgjørelsesmyndighet i kontroversielle saker til dette. Samtidig vil en slik mangel på samsvar når det gjelder politiske maktforhold i de to organene, lett føre «omkamper» i kommunestyret om vedtak truffet i formannskapet.

Etter min mening må det derfor være rimelig opplagt at vi må lese loven slik at kravet om at «det er mulig» å ivareta kjønnsmessige balanse, ikke er oppfylt når det ikke er ledige kommunestyremedlemmer fra vedkommende gruppe som kan velges inn i stedet for medlemmet som trer ut av formannskapet.

Viktig at ordføreren passer på at alle følger spillereglene

Kommunal Rapport 05.09.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kommunedirektøren ble sittende på plassen sin selv om han var inhabil. Er det lov?

SPØRSMÅL: Kommunedirektøren ble erklært inhabil i en sak kommunestyret behandlet. Han ble likevel sittende på plassen sin og vekslet noen ord med ordføreren da kommunestyret behandlet saken. Burde kommunedirektøren ha satt seg på en publikums plass, eller er det greit at han ble sittende på plassen sin under møtet?

SVAR: Når en sak behandles i kommunestyret, er det som alminnelig utgangspunkt bare medlemmene av dette som har adgang til å delta i forhandlingene, men kommunedirektøren har møte og talerett, se [kommuneloven § 13–1](#) femte avsnitt. I [forvaltningsloven § 6](#) fastslås imidlertid at den som er inhabil, «er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse».

Det betyr at den inhabile ikke på noen måte kan delta i forvaltningsorganets saksbehandling, verken formelt eller uformelt. Han skal tre helt til side og forlate sin plass i møterommet, og kan bare være til stede der hvis det er et åpent møte, og da utelukkende som tilhører blant publikum.

Den som har fratrudd som inhabil, kan like lite som andre tilhørere kommunisere med ordføreren eller medlemmer av kommunestyret, verken ved å holde innlegg, og absolutt ikke ved å samtale under hånden med noen av dem.

Slik direkte kommunikasjon med enkeltpersoner vil kunne være ulovlig uavhengig av om det foreligger inhabilitet – det er jo å spille inn opplysninger eller synspunkter som ikke er lagt fram og kan inngå i kommunestyremedlemmenes felles vurdering av saken.

Men når dette skjer ved behandlingen av en sak der kommunedirektøren er inhabil, er det særlig uheldig, i og med at man da ikke kan vite om det som sies hadde noe med saken å gjøre, eller var noe helt privat. Det kan lett føre spekulasjoner om hva som har foregått her.

Dette viser hvor viktig det er at ordføreren passer på at alle følger spillereglene etter loven i en slik situasjon, og sørger for at den som er inhabil, klart og tydelig forlater sin plass i rommet, og setter seg på en tilhører plass atskilt fra medlemmer og møtende fra administrasjonen, og forholder seg helt passiv, så lenge denne saken er under behandling der.

Vil bidra til større åpenhet

KS 21.09.2022

På Etikk-konferansen 21. september lanserer KS en ny utredning som viser hvordan kommuner kan etablere et åpenhetsregister innenfor dagens lovverk.

– Vi er glade for at vi nå har fått en utredning som viser hvordan kommuner som ønsker det kan etablere et åpenhetsregister. Dette er noe enkelte kommuner har etterspurt, sier styreleder i KS, Gunn Marit Helgesen.

Et åpenhetsregister skal vise kontakt mellom beslutningstakere i kommunen og de som ønsker å påvirke beslutningstakere. Formålet er økt åpenhet om kommunale beslutningsprosesser. Hensynet til personvern setter en viktig rettslig ramme. Utredning viser hva som er mulig innenfor rammene.

Les rapporten [her](#)

Forslag om lovendring

Det er advokatfirmaet Lund & co. som har gjennomført utredningen på oppdrag fra KS. Deres rapport blir lansert under Etikk-konferansen 21. september.

- Det er opp til kommunene selv å vurdere hvordan de vil innrette sitt arbeid for åpenhet og transparens. I noen kommuner har etablering av åpenhetsregister vært aktuelt, men det har vært stor usikkerhet om hvordan dette kan gjøres i praksis. Utredningen KS har fått viser hvordan det kan innrettes innenfor dagens juridiske rammer, sier Helgesen.

Hensynet til personvern

Et par av de større kommunene har ønsket å etablere et register som viser hvem som er i kontakt med folkevalgte og ansatte i beslutningsprosesser. Oslo kommune og Trondheim kommune har vært blant pådriverne, men det har vært usikkerhet om hvordan dette kan gjøres i praksis.

- Hensynet til personvern er viktig og personvernforordningen GDPR gir de viktigste rettslige rammene for et åpenhetsregister. Registrering av personopplysninger må ha et behandlingsgrunnlag, og i dette tilfelle vil det være samtykke, forklarer advokat Silje Aga Rogan.

Lund & co foreslår en konkret modell for å innføre et åpenhetsregister innenfor dagens lovgivning. I tillegg viser de en mulig endring i Kommuneloven, som vil gi kommunene noe enklere adgang til å etablere et register.

Åpenhetsbarometeret 2022

Resultater fra Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalgs undersøkelse av åpenhet i kommune-Norge, publisert 22.09.2022.

Rindal og Ørland er Norges mest åpne kommuner. Det viser kåringen av åpenheten i norske kommuner.

Les rapporten [her](#)

Rindal og Ørland fikk full pott, og har dermed på plass en stor del av det som er viktig for å sikre åpenhet og innsyn. De har blant annet gode postlister med fulltekstpublisering av dokumenter, de besvarte vårt innsynskrav lynkjapt, og de har gode rutiner for publisering av politiske dokumenter.

Begge kommunene har systemer som i stor grad gjør det mulig å ha en åpen og opplyst offentlig samtale.

– Det er kjempebra. Vi ønsker å være en åpen kommune. Vi ønsker å gjøre alt mest mulig åpent for innbyggerne. Det har vært godt jobbet av staben på dette området, sier Rindal-ordfører Vibeke Langli (Sp).

Kommunen sør for Trondheim har snaut 2.000 innbyggere og klatret til topps fra en 15. plass i fjorårets undersøkelse. Rindal deler førsteplassen med en annen trøndelagskommune – Ørland. Den sammenslåtte kommunen har rundt 10.500 innbyggere, og var i fjor på 34. plass. Også her er gleden stor over å ha klatret til topps i kåringen.

– Det er viktig med åpenhet. Det handler litt om tillit. For oss som er tvangssammenslått og har hatt en del politisk urolighet, er det særlig viktig å være ryddige og åpne, sier ordfører Ogne Undertun (Ap) i Ørland.

Årets Åpenhetsbarometer avdekker både positive og negative funn. Negativt er det at 63 kommuner ikke besvarte vårt innsynskrav. I 2021 var det 33 kommuner som ikke svarte på innsynskravet i undersøkelsen. Mer om undersøkelsen i 2021 [her](#)

Leder i Pressens offentlighetsutvalg, Tron Strand, er skuffet over behandlingen av innsynskrav, men mener også det er mye som går i riktig retning i kommune-Norge:

– Innsynskrav skal behandles. Der har ikke kommunene noe valg. Norsk lov pålegger de dette. At så mange kommuner ikke engang besvarer innsynskrav, synes jeg er svært skuffende. Dette må de få orden på.

– Samtidig er det veldig oppløftende at mye går i riktig retning i kommune-Norge. I sum betyr det at kommunene er blitt bedre på å sikre innbyggere og medier innsyn i hva de holder på med. Det vekker tillit og er bra for demokratiet, sier Strand.

Redaktør i Kommunal Rapport Britt Sofie Hestvik oppfordrer kommuner som kommer dårlig ut, til å se til Åpenhetsbarometeret som guide:

– Dessverre for lokaldemokratiet, er det for mange kommuner som ikke legger godt nok til rette for en opplyst offentlig samtale, sier ansvarlig redaktør Britt Sofie Hestvik i Kommunal Rapport.

– Disse kommunene har mye å lære av dem som har tatt tydelige åpenhetsgrep, både i administrasjonen og på politisk side. Bruk gjerne Åpenhetsbarometeret som guide for å finne de beste forbildene, sier Hestvik.

Det er flere positive funn i undersøkelsen:

- Flere kommuner publiserer i **fulltekst** enn tidligere, en økning på nesten ti prosentpoeng.
- Andelen kommuner, som har postlister med gode søkemuligheter, er økende.
- Det er noe **lenger levetid på postlistene** fra tilsvarende undersøkelse i 2021. Før det var utviklingen negativ – så her har det vært en god snuoperasjon i landets kommuner totalt.
- Kommunene har blitt bedre til å **opplyse om innsynsretten** på hjemmesidene sine.

Orientering fra kommunedirektøren - Offentlige anskaffelser

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

24/22

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/229 - 32

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering, og vil følge opp offentlige anskaffelser videre.

Vedlegg

Kommunedirektørens orientering 2021 - off.anskaffelser

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal iht. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4 rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

Viser til kommunestyrets sak 104/19 Rapport – anskaffelse av bil der kommunestyret gjorde slikt vedtak:

Kommunestyret anser de avdekkede forhold som sterkt kritikkverdige.

Kommunestyret ber rådmannen sørge for at:

- a) Rammeavtaler utarbeides i tråd med regelverket.
- b) Rammeavtalene etterleves.
- c) Lovverket for offentlige anskaffelser og arkiv etterleves.

Kommunestyret ber rådmannen orientere kontrollutvalget med en skriftlig redegjørelse for oppfølgingen av punktene 2 a-c innen 01.04.20.

Kontrollutvalget har hatt offentlige anskaffelser til oppfølging en rekke ganger.

Kontrollutvalget gjorde slikt vedtak i sak 36/21:

1. Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering
2. Kontrollutvalget forutsetter at administrasjonen fortsatt har fokus på innkjøpsprosesser, og tilstreber å følge regelverket og interne retningslinjer for offentlige anskaffelser.
3. Kontrollutvalget er tilfreds med kommunedirektørens tilbakemelding og ønsker å få en ny orientering på samme tid nest år.

Orienteringen fra kommunedirektøren i sak 36/21 er vedlagt.

Etter orienteringen i sak 36/21 så det ut som at kommunen var på rett veg ifh til å etablere gode innkjøpsrutiner. Dette var frem til anskaffelse av biler i sommer.

Viser til sak 23/22 Anskaffelse av biler – Orientering fra kommunedirektøren fra 29. august i år der kontrollutvalget gjorde slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til foreløpig orientering, og vil følge opp offentlige anskaffelser i møte i oktober

I ettertid er det blitt kjent at kommunen er klaget inn til KOFA for anskaffelse av biler. Saken er, og kontrollutvalget anbefales å avvete KOFA sin avgjørelse.

Kommunedirektøren er bedt om å orientere om kommunens praksis for offentlige anskaffelser, men se bort fra bilsaken da denne er klaget inn til KOFA og ikke ferdigbehandlet der.

Vurdering

Kontrollutvalget har over flere år hatt fokus på offentlige anskaffelser i kommunen, bl.a. som et ledd i å følge opp tidligere forvaltningsrevisjoner på området. Kommunedirektøren er bedt om å orientere kontrollutvalget.

I og med at bilanskaffelsene fra i sommer er klaget inn til KOFA bør kontrollutvalget ikke slippe saken, selv om kommunedirektørens orientering viser at rutiner nå skal være på plass.

Det foreslås derfor at kontrollutvalget følger opp saken med en siste orientering i august/september 2023 med håp om at saken om anskaffelse av biler ifra 2022 da er ferdig behandlet av KOFA.

Orienteringer

Kontrollutvalget – 25.10.21

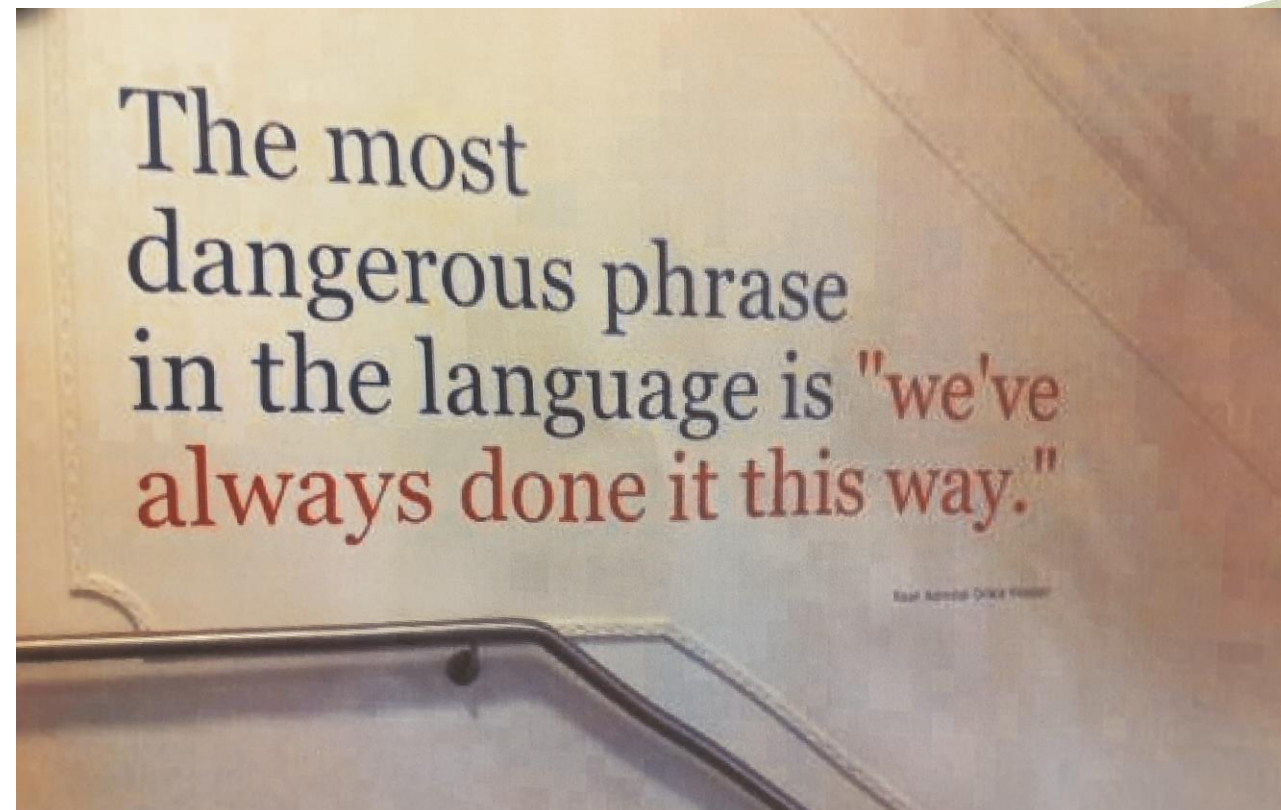
Innkjøp
Utenforskap

www.verdal.kommune.no

Offentlig innkjøp - Status

- Arbeid med offentlig innkjøp
  - Kontrollutvalget og fokusområde
- Mine vurderinger
  - Vår «innkjøpsavdeling»
  - Våre løsninger
  - Oppfølging
- Resultater av fokus?

Avtalelojalitet

- Helhet vs. enkeltkjøp

Leverandør	Kategori	Verdal	
		Spend 2020-10 pr leverandør	Forbruk ikke avtale- leverandør
Maske	Medisinsk forbruksmateriell	1 168 780,83	kr 1 602 214,87
Staples	Kontorrekvisita, Rengjøringsartikler	1 677 767,36	kr 1 171 922,96
Byggmakker	Arbeidstøy,	70 000,00	kr 13 266,30
Atea	Programvare og it-utstyr	4 305 486,50	kr 0,00
Lek og Lær	Leker og formgivningsmateriell	283 901,39	kr 208 626,20
Elkjøp	Brune og hvitevarer	329 036,67	kr 25 997,01
NærEngros	Næringsmidler	3 970 369,00	kr 0,00
Tine	Meieriprodukter	1 247 974,97	kr 0,00
Bakehuset	Bakervarer	188 180,09	kr 0,00
Ahlsell	VA/VVS	865 941,00	kr 732 379,55
BS Undervisning	Opplæringsmateriell	1 133 724,31	kr 554 534,25
Auralight	Lyskilder	154 289,00	kr 0,00
Lindbak	Møbler skole/kontor	328 121,44	kr 0,00
Saxvik	Møbler institusjon	15 563,00	kr 0,00
Apotek 1	Legemidler og multidoser	667 568,38	kr 87 268,58
Hero Tolk	Tolketjenester	11 312,50	kr 9 509,00
Circle K	Drivstoff	-	kr 1 502 675,50
Hustad Møbler	Boligmøbler	62 720,90	kr 63 240,00
	TOTAL SPEND	16 480 737,34	kr 5 971 634,22

Avtalelojalitet og e-handel

- Utvikling siste år
  - Potensiell innsparing

Antall (butikkbesøk) faktura totalt utenfor eHandel

Tidsbruk pr faktura Mat

Kostnad lønn

Adm kostnad faktura

Tidsbruk pr faktura Byggvarer

Kostnad lønn

Adm kostnad faktura

Tidsbruk pr faktura Annet

Kostnad lønn

Adm kostnad faktura

Total kostnad for kjøp i butikk(lønn + adm.kostnad)

+

Varekostnad

Mat

Byggvarer

Annet

Totalt:

Vi legger til grunn 4% besparelse v/bruk av avtale

Potensiell besparelse:

	Verdal 2019	Verdal 2020
30 min	2266	1491
Kostnad lønn	566 500,00	372 750,00
Adm kostnad faktura	72 512,00	47 712,00
60 min	1681	1500
Kostnad lønn	840 500	750 000
Adm kostnad faktura	53 792	48 000
45 min	1 843	1 649
Kostnad lønn	691 125	618 375
Adm kostnad faktura	58 976	52 768
Total kostnad for kjøp i butikk(lønn + adm.kostnad)	2 283 405	1 889 605
+		
Varekostnad		
Mat	2 556 500	1 865 966
Byggvarer	3 959 792	2 921 026
Annet	2 435 026	2 029 494
Totalt:	8 951 318	6 816 487
Vi legger til grunn 4% besparelse v/bruk av avtale	358 053	272 659
Potensiell besparelse:	2 641 458	2 162 264

Sammenliknet med øvrige kommuner

		Verdal 2019	Verdal 2020	Inderøy 2019	Inderøy 2020	Levanger 2019	Levanger 2020	Steinkjer 2019	Steinkjer 2020	Snåsa 2019	Snåsa 2020
Antall (butikkbesøk) faktura totalt utenfor eHandel											
Tidsbruk pr faktura Mat	30 min	2266	1491	533	381	1735	1354	1164	1087	102	75
Kostnad lønn		566 500,00	372 750,00	133 250,00	95 250,00	433 750,00	338 500,00	291 000,00	271 750,00	25 500,00	18 750,00
Adm kostnad faktura		72 512,00	47 712,00	17 056,00	12 192,00	55 520,00	43 328,00	37 248,00	34 784,00	3 264,00	2 400,00
Tidsbruk pr faktura Byggvarer	60 min	1681	1500	442	495	1282	1376	1229	1182	154	188
Kostnad lønn		840 500	750 000	221 000	247 500	641 000	688 000	614 500	591 000	77 000	94 000
Adm kostnad faktura		53 792	48 000	14 144	15 840	41 024	44 032	39 328	37 824	4 928	6 016
Tidsbruk pr faktura Annet	45 min	1 843	1 649	924	857	2 106	1 999	2 224	2 111	194	154
Kostnad lønn		691 125	618 375	346 500	321 375	789 750	749 625	834 000	791 625	72 750	57 750
Adm kostnad faktura		58 976	52 768	29 568	27 424	67 392	63 968	71 168	67 552	6 208	4 928
Total kostnad for kjøp i butikk(lønn + adm.kostnad)		2 283 405	1 889 605	761 518	719 581	2 028 436	1 927 453	1 887 244	1 794 535	189 650	183 844
+											
Varekostnad											
Mat		2 556 500	1 865 966	1 008 477	756 908	2 003 392	1 460 213	2 347 663	1 836 109	83 849	52 515
Byggvarer		3 959 792	2 921 026	529 086	1 081 761	1 800 686	2 017 043	1 776 403	1 360 703	214 168	390 775
Annet		2 435 026	2 029 494	898 761	1 055 355	1 919 227	1 989 292	2 493 033	2 485 056	336 529	252 445
Totalt:		8 951 318	6 816 487	2 436 324	2 894 024	5 723 305	5 466 547	6 617 099	5 681 867	634 546	695 735
Vi legger til grunn 4% besparelse v/bruk av avtale		358 053	272 659	97 453	115 761	228 932	218 662	264 684	227 275	25 382	27 829
Potensiell besparelse:		2 641 458	2 162 264	858 971	835 342	2 257 368	2 146 115	2 151 928	2 021 810	215 032	211 673

Hva melder innkjøp tilbake?

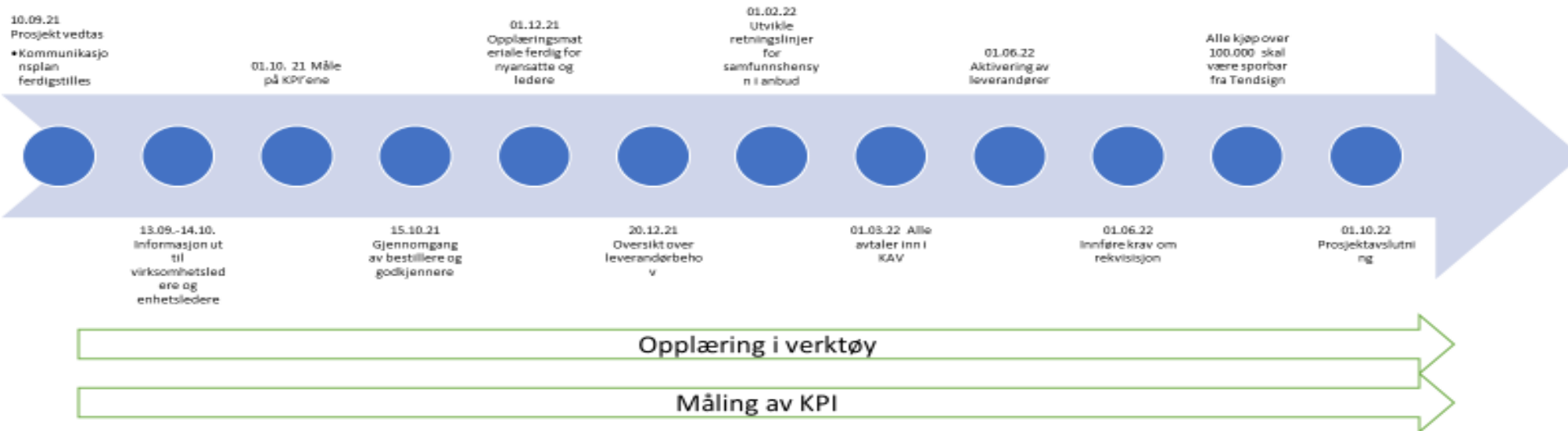
- Innkjøp blir sjelden koblet på prosessene før løsningen er definert
- Avtalelojaliteten alt for lav
- Mye tid brukes til innkjøp utenfor eHandel – Butikkbesøk
- Manglende vilje til å ta i bruk verktøy (tar seg ikke tid til å lære – høy terskel for endringer)
- Mangler avtaler på flere områder det burde vært avtale på – mye tid til enkeltanskaffelser
- Parameter for samfunnsansvar brukes i liten grad som kriterium i anskaffelsene
- Leverandørene er på hugget

Tiltak fremover

- Videreført fokus
  - Ønske om KPI'er for området
- Innkjøpsstrategi
  - Forankring og kommunikasjon
  - Mål
    - Kontroll
    - Effektive innkjøp
    - Følge lov/forskrift
    - Samfunnsansvar (Miljø/Klima, Lønns-/Arb.vilkår, SMB mm)
- Eget prosjekt

Prosjekt innkjøp

Forventede effekter

- Godt forankret innkjøpsstrategi
- Alle kjenner regler og rutiner for innkjøp
- Reduserte kostnader og økt kontroll - effektive innkjøp
- Gjennomføre gode anbudsprosesser
- Økt bevissthet på vårt felles samfunnsansvar
- Tydelige ledere med god forståelse om anskaffelser i virksomheten.
- En hensiktsmessig og effektiv organisering av egne anskaffelser.
  - Kun de med attestant – og anviser-roller gjør innkjøp
- Gjennomføringen av anskaffelsene blir mer effektive og regelverket etterleves.
- Ingen ulovlige direkteanskaffelser
- Ingen fellende avgjørelser i KOFA
- Politiske og administrative vedtak etterleves.
- Økt kostnadskontroll.
- Anskaffelser sees i sammenheng med den totale ressursbruken i virksomheten.
- Bedre kvalitet på innkjøpene vil gi økt og/eller bedre tjenesteproduksjon.
- Tidsbruken på anskaffelser brukes der det er mest hensiktsmessig

Hva kan skje?

- Eksempel – gamle avtaler
  - Økonomisk konsekvens
  - Juridisk konsekvens
  - Omdømme

- Videreført fokus

Anbefaler å politianmelde ordfører og rådmann for brudd på innkjøpsreglene

TOPICS:: KOFA Kommune Rammeavtale Regelbrudd

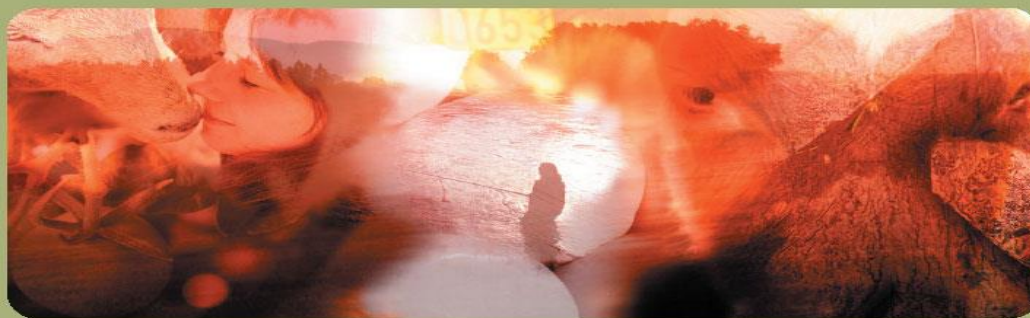

Saken om anskaffelsespraksis i gamle Øygarden kommune skader nye Øygarden kommunes renommé, og er etter kontrollutvalgets syn alvorlig, særlig med tanke på innbyggernes tillit til kommunen som innkjøper og forvalter av konkurransereglene. På bildet leder av kontrollutvalget, Mons Tore Nakken.

www.verdal.kommune.no

Utenforskap

www.verdal.kommune.no

VISJON

- **STERK FORTID**
  - Vår historie
  - 90-tallet og forebygging

- **STOLT FRAMTID**
  - Endring og utvikling
  - Fellesskapet og forebygging i framtida

Hvorfor er forebygging viktig?

- Ikke råd til å la være...
  - Tidlig innsats gir langsiktige effekter
  - Våre valg i dag gir føringer for generasjoner
- Individet
  - Barn og ungdom
  - Medarbeidere i Verdal kommune
  - Foreldre og øvrige innbyggere
- Dette finner vi igjen i kommunens langsiktige planer

Kommuneplanens samfunnsdel

Høringsutkast

Versjon 8.juni 2021

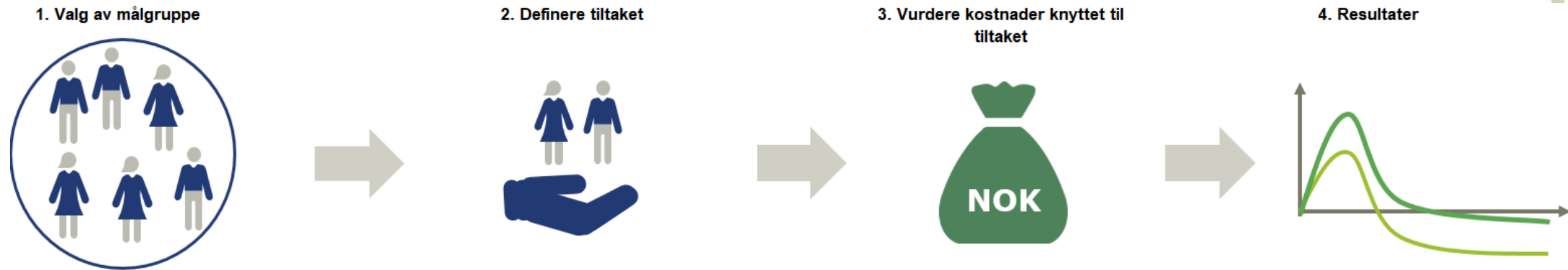
Kommuneplanens samfunnsdel

- Satsningsområde
Verdal skal være **inkluderende**, raus og mangfoldig
- Delmål og tiltak - Eksempel

SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
I Verdal opplever alle barn og unge trygghet, tilhørighet, likeverd, mestring og deltakelse i fellesskapet.	Sørge for gode psykososiale leke- og læringsmiljø på alle arenaer.
	Fremme trygge barn gjennom trygge voksen- barnrelasjoner.
	Ha et gjennomgående system- og familieperspektiv i og mellom tjenestene.
	Sikre gode overganger i oppveksten og utdanningsløpet.
	Legge til rette for at barn og unge får mulighet til å prøve ut fritidsaktiviteter uavhengig av familiens økonomi.

Utenforregnskapet

- Modellen

Utenforregnskapet forts.

- Vurdering av modellen
  - Styrker; dialog, ressursbruk på tvers av sektorer, legitimerer prioritering av tiltak
  - Svakheter; suksessrate
- Avvik fra dagens praksis?
  - Suksessrate og prioritering
  - Behov for modellen

Veien videre

- Uttesting av modellen?
- Oppfølging av samfunnsmodellen
  - Handlingsplan
  - Prioriteringer tiltaksnivå
  - Prioritering ressursfordeling

Eierskapskontroll Tindved Kultuhage AS - Rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

25/22

Saksbehandler Liv Tronstad**Arkivkode** FE-037, TI-&58**Arkivsaknr** 21/307 - 8

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapporten til orientering
2. Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgen innstilling
  - a. Kommunestyret tar rapporten til orientering
  - b. Kommunestyret har merket seg revisor sine anbefalinger og ber om at eierskapsmelding utarbeides i henhold til lovkrav, og fremmes kommunestyret så snart som mulig

Vedlegg

Eierskapskontroll i Tindved Kultuhage AS

Saksopplysninger

Viser til plan for eierskapskontroll (vedtatt av kommunestyret i sak 46/20). Planen har følgende prioriteringsrekkefølge:

- Tindved kultuhage AS
- Innherred Interkommunale legevakt IKS
- Nord-Trøndelag Krisesenter IKS
-

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll Tindved Kultuhage AS i møte den 31.01.2022, sak 02/22.

Følgende problemstilling ble valgt:

Utøver Verdal kommune sin eierstyring av Tindved Kultuhage AS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?

I tillegg fem underproblemstillinger:

- Er eierskapsmeldingen og eierens styringsdokumenter i tråd med gitte føringer?
- Gis folkevalgte tilstrekkelig opplæring om eierstyring?
- Sikrer kommunikasjonen mellom eierrepresentant og kommunestyret en aktiv eierstyring?
- Utøver eierrepresentanten eierstyringen i tråd med kommunestyrets føringer og rollefordelingen i et aksjeselskap?
- Er eiers retningslinjer for utvelgelse av styremedlemmer i selskapet, herunder prosess for valg, styregodtgjørelse og habilitetsvurderinger i samsvar med gitte føringer?
-

Rapporten fra Revisjon Midt-Norge forelå den 23. august i år. Rapporten hadde da vært på høring til selskapet og kommunens eierrepresentant. Høringssvarene er vedlagt rapporten.

Gjennom revisjonens arbeid har rapporten ikke vært på høring hos kommunedirektøren som er vanlig ved andre forvaltningsrevisjoner, undersøkelser osv. Bakgrunnen for dette er at eierskapskontroll gjelder kommunens eierstyring og selskapet.

Iht. kommuneloven § 23-5 om rapportering til kommunestyret, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken. Dette har kommunedirektøren

fått anledning til i brev av 16. september. Kommunedirektøren har ikke valgt å benytte seg av dette.

Revisor vurderer at eierrepresentanten utøver eierstyringen i tråd med kommunestyrets føringer og rollefordelingen i et aksjeselskap. Det hører med til konklusjonen at kommunestyret ikke har gitt føringer som fremgår av vedtak eller eierskapsmelding.

Rapporten sier at kommunen i noen grad utøver sin eierstyring i samsvar med gitte føringer og anbefalinger. Kommunen kan bli bedre på følgende:

- Kommunen bør utarbeide en eierskapsmelding som tilfredsstillende lovens krav og behandle denne i løpet av inneværende valgperiode
- Kommunestyret bør selv vurdere om de ønsker mer opplæring i eierstyring
- Kommunestyret bør vurdere å vedtektsfeste utvidet innkallingsfrist til generalforsamling for å sikre at man har mulighet for å behandle innkallingen politisk før generalforsamlingen
- Eier bør ha jevnlig dialog med selskapet om behovet for å gjennomføre eiermøter
- Kommunestyret bør selv vurdere om de ønsker å ha en årlig oppdatering av selskapsinformasjon
- Eier bør vurdere behovet for å vedtektsfeste retningslinjer for valgkomiteen

TINDVED KULTURHAGE AS

Verdal kommune

2022

EK1031

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne eierskapskontrollen på oppdrag fra Verdal kommunes kontrollutvalg i perioden januar - juli 2022.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet. En oversikt over tidligere gjennomførte prosjekter finnes på vår hjemmeside www.revisjonmidt norge.no.

Steinkjer, 23.08.2022

Sunniva Tusvik Sæter

Oppdragsansvarlig revisor

Leidulf Skarbø

Prosjektmedarbeider

SAMMENDRAG

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført en eierskapskontroll i Tindved Kulturhage AS.

Vi konkluderer med at Verdal kommune i noen grad utøver sin eierstyring av Tindved Kulturhage AS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger.

Konklusjonen bygger på at eierskapsmeldingen ikke er helt i tråd med gitte føringer, de folkevalgte har sannsynligvis ikke mottatt tilstrekkelig opplæring om eierstyring, og kommunestyret er ikke satt tilstrekkelig i stand til å stille riktige spørsmål og krav til eierstyringen. Det er ikke utarbeidet retningslinjer for valgkomiteens arbeid, noe som kunne vært hensiktsmessig da det er flere eiere av selskapet som skal være enige om hvilke føringer som gjelder for valgkomiteen.

Revisor har utarbeidet noen anbefalinger som kan bidra til at utøvelsen av eierstyring i Tindved Kulturhage kan bli enda bedre:

- Kommunen bør utarbeide en eierskapsmelding som tilfredsstillende lovens krav og behandle denne i løpet av inneværende valgperiode
- Kommunestyret bør selv vurdere om de ønsker mer opplæring i eierstyring
- Kommunestyret bør vurdere å vedtektsfeste utvidet innkallingsfrist til generalforsamling for å sikre at man har mulighet for å behandle innkallingen politisk før generalforsamlingen
- Eier bør ha jevnlig dialog med selskapet om behovet for å gjennomføre eiermøter
- Kommunestyret bør selv vurdere om de ønsker å ha en årlig oppdatering av selskapsinformasjon
- Eier bør vurdere behovet for å vedtektsfeste retningslinjer for valgkomiteen

INNHOLDSFORTEGNELSE

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innholdsfortegnelse	5
1 Innledning.....	6
1.1 Bestilling.....	6
1.2 Problemstillinger.....	6
1.3 Metode	6
1.4 Om Tindved Kulturhage AS.....	8
2 Eierstyring av Tindved Kulturhage AS	9
2.1 Problemstillinger.....	9
2.2 Styringsdokumenter.....	9
2.2.1 Kriterier	9
2.2.2 Funn	10
2.2.3 Vurdering	12
2.3 Opplæring om eierstyring	13
2.3.1 Kriterier	13
2.3.2 Funn	13
2.3.3 Vurdering.....	14
2.4 Kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret.....	14
2.4.1 Kriterier	14
2.4.2 Funn	15
2.4.3 Vurdering.....	16
2.5 Utøvelse av eierstyringen	17
2.5.1 Kriterier	17
2.5.2 Funn	17
2.5.3 Vurdering.....	18
2.6 Valg, styregodtgjørelse og habilitet.....	19
2.6.1 Kriterier	19
2.6.2 Funn	19
2.6.3 Vurdering.....	20
3 Høring	22
4 Konklusjoner og anbefalinger	23
4.1 Konklusjon.....	23
4.2 Anbefalinger	24
Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier.....	25
Vedlegg 2 – Høringssvar fra selskapet	31
Vedlegg 3 – Høringssvar fra kommunen.....	32

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

I Verdal kommunes plan for eierskapskontroll 2020-2024 er Tindved Kulturhage AS det første prioriterte prosjektet. I kontrollutvalgets møte 25.10.2021 sak 35/21 bestilte de en eierskapskontroll av Tindved Kulturhage AS. Prosjektplanen ble behandlet 31.01.2022 i sak 2/22.

I eierskapskontrollen undersøker revisor kommunens rutiner og praksis for eieroppfølging av Tindved Kulturhage AS. Kontrollen retter seg ikke mot selskapet, men mot kommunens system for eierstyring, og hvordan eierstyringen utøves av eierrepresentant og formidles til eier.

1.2 Problemstillinger

Utøver Verdal kommune sin eierstyring av Tindved Kulturhage AS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?

Det er utarbeidet følgende underproblemstillinger:

- Er eierskapsmeldingen og eiernes styringsdokumenter i tråd med gitte føringer?
- Gis folkevalgte tilstrekkelig opplæring om eierstyring?
- Sikrer kommunikasjonen mellom eierrepresentant og kommunestyret en aktiv eierstyring?
- Utøver eierrepresentanten eierstyringen i tråd med kommunestyrets føringer og rollefordelingen i et aksjeselskap?
- Er eiers retningslinjer for utvelgelse av styremedlemmer, herunder prosess for valg, styregodtgjørelse og habilitetsvurderinger i samsvar med gitte føringer?

1.3 Metode

Eierskapskontrollen er gjennomført i henhold til NKRFs¹ standard for eierskapskontroll, RSK 002. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Verdal kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Det er brukt flere metoder for å samle inn informasjon til dette prosjektet.

---

¹ www.nkrf.no

INTERVJU

Det er gjennomført et intervju med ordfører for å få kjennskap til utøvelsen av eierstyringen. Det er også stilt spørsmål via epost til selskapet v/ daglig leder, til formannskapssekretær og til kommunedirektøren i Verdal kommune.

DOKUMENTGJENNOMGANG

Vi har gått gjennom kommunens eierskapsmelding og politiske saker relatert til eierstyring og Tindved Kulturhage AS. Vi har også sett på styringsdokumenter i Tindved Kulturhage AS. Dette for å se hvilket formelt grunnlag eierstyringen er basert på.

VURDERING AV VALG AV METODE

Revisor vurderer at valget av metoder for datainnsamling til sammen gjør at vi har et tilstrekkelig datagrunnlag for å kunne konkludere på problemstillingen. Vi kunne gjennomført datainnsamling fra andre kilder for å supplere informasjonen fra ordfører. Informasjon fra andre kilder kunne triangulert dataene som benyttes i rapporten. Vi har vurdert at informasjonen fra kildene vi har benyttet, er tilstrekkelige til å konkludere på problemstillingene på en trygg måte.

1.4 Om Tindved Kulturhage AS

Tindved Kulturhage ble stiftet 15. desember 2004.

Tindved er en næringshage for kreative bedrifter i Trøndelag. Tindved har tre avdelinger: Brikken i Verdal, Filmfabrikken i Levanger og Spiren i Inderøy. Brikken er selskapets hovedkontorfellesskap.

Selskapet har fem ansatte.

EIERE

Verdal kommune	45,31	%
Coop Midt-Norge	45,31	%
SIVA	4,53	%
Sparebank 1 Midt-Norge	3,62	%
Gjensidige Forsikring	1,2	%

På sin egen hjemmeside presenterer selskapet seg på følgende vis:

Tindved Kulturhage utvikler kreative bedrifter innen kunst, kultur, opplevelsesnæring og andre former for kreativ virksomhet i Trøndelag.

Tindved er en Siva-partner og del av næringshageprogrammet i Norge, som bidrar til økt verdiskaping, vekst og utvikling av norsk næringsliv, fortrinnsvis i distriktene.

Vi har over 75 bedrifter i nettverket og bistår bedriftene med bedriftsveiledning, utvikling av forretningsidéer, markedsplanlegging, nettverksbygging, internasjonalisering og andre utviklingsbehov. I tillegg kobler vi bedriftene opp mot relevante fagmiljøer, FoU-miljøer, andre innovasjonsselskaper, investeringsmiljøer og offentlig støtteordninger.

Vi har kontor- og møteromsfasiliteter, stort nettverk og kort vei til spennende prosjekter.

STYRET

Styreleder:	Pål Hofstad
Styremedlem:	Jan Inge Røkke (Coop)
Styremedlem:	Eli Irene Røthe (Verdal kino)
Styremedlem:	Reidun Kristina Malvik (SIVA)
Styremedlem:	Ranja Hakkebo Vassli (NTE)
Styremedlem:	Arnstein Langåssve (Inderøy Kulturhus)

Kilde: www.tindved.no

Selskapet har åtte samarbeidspartnere:

2 EIERSTYRING AV TINDVED KULTURHAGE AS

2.1 Problemstillinger

Utøver Verdal kommune sin eierstyring av Tindved Kulturhage AS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?

Det er utarbeidet følgende underproblemstillinger:

- Er eierskapsmeldingen og eiernes styringsdokumenter i tråd med gitte føringer?
- Gis folkevalgte tilstrekkelig opplæring om eierstyring?
- Sikrer kommunikasjonen mellom eierrepresentant og kommunestyret en aktiv eierstyring?
- Utøver eierrepresentanten eierstyringen i tråd med kommunestyrets føringer og rollefordelingen i et aksjeselskap?
- Er eiers retningslinjer for utvelgelse av styremedlemmer, herunder prosess for valg, styregodtgjørelse og habilitetsvurderinger i samsvar med gitte føringer?

For å kunne vurdere på problemstillingene, vurderer vi innsamlede data opp mot kriterier. I denne rapporten er kriteriene hentet fra aksjeloven og KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. Utledningen av kriterier finnes i vedlegg 1. Kriteriene vi vurderer opp imot presenteres i det enkelte delkapittel.

2.2 Styringsdokumenter

2.2.1 Kriterier

Det er utarbeidet følgende kriterier om styringsdokumenter:

- Det skal foreligge et stiftelsesdokument og vedtekter som tilfredsstillende aksjelovens krav
- Kommunen skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet
- Kommunen må behandle eierskapsmelding som inneholder lovens minstekrav minst en gang i løpet av valgperioden
- Kommunen bør årlig få en rapport om status i selskapene sine

2.2.2 Funn

Stiftelsesdokument og vedtekter

Stiftelsesdokumentet er datert 15.12.2004. Stifterne var Verdal kommune, Coop Inntrøndelag BA, Gjensidige NOR Forsikring og Sparebank 1 Midt-Norge. Dokumentet inneholder selskapets vedtekter, antall aksjer for hver av stifterne, beløpet pr. aksje, tidspunkt for oppgjør, hvem som skal være medlemmer av styret og hvem som skal være selskapets revisor.

Vedtektene ble sist revidert i generalforsamlingen 12.06.2014. Her framgår selskapets foretaksnavn, virksomhet, aksjekapitalens størrelse og aksjenes pålydende.

Revidering av styringsdokument og avtaler

Revideringen i 2014 er innen § 3 om formål og virksomhetens art, § 4 aksjekapitalen² og § 9 om styret³. I tillegg til endringer i disse paragrafene, har det også blitt lagt til en paragraf: § 12 om valgkomite.

Det er ikke andre styrende dokumenter i Tindved Kulturhage. Selskapet savner ikke flere styrende dokumenter fra eier. Det har ikke vært behov for endringer eller justering i vedtekter som ikke har blitt gjennomført.

Eierskapsmelding

Verdal kommune har en eierskapsmelding som sist ble behandlet i 2018. Eierskapsmeldingen inneholder følgende:

- Overordnet eierskapspolitikk
- Motivasjon for kommunalt eierskap
- Eierstrategi
- Organisering av selskaper
- Gjennomgang av Verdal kommunes eierinteresser
- Oppsummering/konklusjoner

---

² Aksjekapitalens størrelse har økt

³ Tindved leietakerforum har ikke lenger rett til å foreslå styremedlem.

I den overordnede eierskapspolitikken presenteres Verdal kommunes 9 overordnede prinsipper for eierstyring. Dette er:

1. Eierskapet skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift
2. Det skal være åpenhet knyttet til Verdal kommunes eierskap
3. Verdal kommune fremmer sine interesser overfor selskapene gjennom generalforsamling og representantskap
4. Kommunen gir som eier klare, langsiktige mål for selskapene. Styrende organ er ansvarlig for realisering av målene.
5. Eventuelle avkastningskrav bør være langsiktige, forutsigbare og knyttes til avkastning av innskutt kapital, og bygges inn i eierstrategien for det enkelte selskap
6. Kommunen forventer at de ulike styrer jevnlig informerer eier om selskapets drift
7. Styret skal se til at selskapet utarbeider og følger opp etiske retningslinjer
8. Styrets godtgjøring og lederlønninger skal ligge på et moderat nivå i selskaper hvor kommunen er en betydelig eier
9. Styresammensetningen skal være kjennetegnet av kompetanse og mangfold

Det framgår videre at Verdal kommune skal ta initiativ til at det gjennomføres eiermøter i de ulike selskapene. «Det vil være styret som innkaller alle eierne og som setter dagsorden. Det vil imidlertid være naturlig at eierne gir innspill til saker som bør tas opp. Her kan en drøfte selskapets utfordringer uten å være bundet av de strenge formkrav som gjelder ved generalforsamlinger og lignende».

Tindved Kulturhage AS er presentert i eierskapsmeldingen. Her framgår organisasjonsnummer, eierandel, andre aksjonærer, selskapets formål, historie, virksomhet, roller i selskapet (styre, daglig leder, revisor og regnskapsfører) samt økonomiske nøkkeltall for de siste fem år.

I kapittel 3 i eierskapsmeldingen omtales motivasjon for kommunalt eierskap. Det presenteres fire ulike formål;

1. Finansielt eierskap (oppnå økonomisk avkastning)
2. Politisk eierskap (gjennomføring av politiske målsettinger)
3. Blandingsformål (både finansiell og politisk dimensjon)
4. Andre formål (eksempelvis skille ut kommunal tjenesteproduksjon for å få en mer kostnadseffektiv tjeneste med bedre kvalitet)

Det framgår ikke informasjon om hvilken motivasjon eierskapet i Tindved Kulturhage AS faller under.

Ordfører forteller at kommunen planlegger å behandle eierskapsmeldingen på nytt i 2022.

Eierrepresentanten forteller at eierskapsmeldingen fra 2018 er for gammel til å kunne være et godt verktøy i eierstyringa. For at det skal være et godt verktøy må den oppdateres mer jevnlig. Kommunestyret har ikke fastsatt noe intervall for behandling av eierskapsmeldingen. Det kan være naturlig å diskutere dette i forbindelse med kommende behandling av eierskapsmeldingen.

Daglig leder i Tindved Kulturhage AS forteller at selskapet har kjennskap til kommunens eierskapsmelding gjennom det som er lagt ut av politiske saksdokumenter, men eierskapsmeldingen har ikke blitt direkte formidlet til selskapet.

Årlig rapport

Det anbefales at kommunen årlig får en rapport om status i selskapene sine. Denne rapporteringen kan skje på flere vis. En årlig behandling av eierskapsmeldingen eller oppdatert informasjon om selskapet kan være en måte å løse det på. En annen måte kan være å invitere selskapet til å komme og orientere for kommunestyret.

For Tindved Kulturhage gjøres dette på følgende vis: Representanter fra Tindved Kulturhage kommer årlig til kommunestyret for å presentere selskapet og svare på spørsmål. Eierrepresentanten opplever kommunestyret som aktive når selskapet er til stede og kan svare på spørsmål.

Daglig leder i Tindved Kulturhage AS opplyser om at det var planlagt en presentasjon i mars 2020 som ikke ble noe av. Selskapet presenterte seg for kommunestyret sist 31.05.2021. Selskapet står fritt til å presentere det de ønsker, og de informerer om status for selskapet i ganske vid forstand.

2.2.3 Vurdering

Det foreligger et stiftelsesdokument og vedtekter som tilfredsstillers aksjelovens krav.

Kommunen utarbeider og reviderer jevnlig styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

Eierskapsmeldingen inneholder lovens minstekrav, men innholdet må oppdateres og meldingen må behandles innen utgangen av denne valgperioden for å tilfredsstillers lovkravet.

Eierskapsmeldingen har foreløpig ikke blitt behandlet i inneværende valgperiode. Det er viktig å bemerke at lovkravet om eierskapsmelding og om behandling av denne i hver valgperiode, trådte i kraft fra og med inneværende valgperiode. Det betyr at kommunen kan behandle eierskapsmeldingen når som helst før valget i 2023 og fortsatt være innenfor lovkravet. Dette vil etter revisors syn likevel ikke være i tråd med lovgivers intensjon. Eierskapsmeldingen skal være et verktøy for eierrepresentanten og kommunestyrets politikere i valgperioden. Eierskapsmeldingen fra 2018 inneholder i hovedsak det loven krever, men informasjonen om det enkelte selskap er utdatert og det mangler å angi kommunens formål med eierskapet i eksempelvis Tindved. Det er presentert ulike formål for å eie selskaper på et generelt grunnlag, men det framgår ikke hvorfor man eier det enkelte selskap. For at eierskapsmeldingen skal være et så godt verktøy som mulig, bør den også behandles så tidlig som mulig for å kunne være et godt grunnlag for utøvelse av eierstyringen. Loven legger heller ikke en begrensning på at eierskapsmeldingen kan behandles flere ganger i valgperioden dersom man ønsker det. Noen kommuner velger å behandle deler av eierskapsmeldingen årlig, mens man reviderer hele meldingen en gang i valgperioden. Delene som behandles årlig er gjerne oppdatering av eksempelvis økonomisk informasjon om de ulike selskapene.

Kommunen får en årlig rapport om status i Tindved Kulturhage AS gjennom at selskapet kommer til kommunestyret for å orientere om selskapet og svare på spørsmål.

2.3 Opplæring om eierstyring

2.3.1 Kriterier

Det er utarbeidet følgende kriterie om opplæring:

- Det bør gjennomføres obligatorisk opplæring av, og gis informasjon til folkevalgte om eierstyring, herunder om roller, styringslinjer og ansvarsfordeling

Utledningen av kriteriet finnes i vedlegg 1.

2.3.2 Funn

Kommunestyret har hatt noe opplæring gjennom KS' Folkevalgtopplæring. Denne inneholdt noe om eierskap. Alle eierrepresentanter i Verdal kommune har fått tilbud fra KS om å delta på en styremodul: KS Trøndelag – styrekurs for kommunale foretak. Noen av representantene

valgte å delta på denne. Utover dette har kommunestyret fått opplæring om selskapet gjennom selskapets årlige presentasjon i kommunestyret.

Ordfører forteller at han vurderer å bestille mer Folkevalgtopplæring fra KS. Som følge av pandemien har ikke kommunestyret mottatt all opplæringen de skulle hatt.

Ordfører, som eierrepresentant, savner ikke noe spesiell opplæring. Han forteller at det tidligere i valgperioden har blitt gjennomført ordførersamlinger. Her har blant annet eierskap, styrerepresentasjon og habilitet vært tema. I ordførersamlingen bidro eksterne bidragsytere fra KS, og det var erfaringsdeling på tvers av kommunene. Eierrepresentanten opplevde dette som svært nyttig.

2.3.3 Vurdering

Det er delvis gjennomført opplæring av folkevalgte om eierstyring. Kommunestyret kan vurdere om de ønsker mer opplæring om temaet.

Årlig behandling av eierskapsmelding eller gjennomføring av eierskapsdager for kommunestyret vil kunne bidra til opplæring av kommunestyret.

2.4 Kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret

2.4.1 Kriterier

Det er utarbeidet følgende kriterier om kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret:

- Sentrale folkevalgte bør oppnevnes til eierrepresentanter
- Det bør etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierrepresentanten
- Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlingen bør tas inn i vedtektene for å sikre at politisk behandling er gjennomførbart

Utleddningen av kriteriene finnes i vedlegg 1.

2.4.2 Funn

Eierrepresentanter

Ordfører ble eierrepresentant etter valget i 2019. Dette følger av delegeringsreglementet. Varaordfører er vararepresentant i generalforsamlinger. Varaordfører møtte i generalforsamlingen i 2022.

Ordfører har vært medlem av kommunestyret i flere perioder, og kjenner selskapet siden oppstarten.

Forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierrepresentanten

Det framgår av eierskapsmeldingen at kommunestyret har en sentral rolle ved etablering og avvikling av selskaper, utforming av kommunens eierstrategi, samt oppfølging, tilsyn og kontroll med kommunens eierinteresser. Eierskapsmeldingen inneholder ellers ingen bestemmelser om hvordan kommunikasjonen mellom kommunestyret og eierrepresentanten skal foregå.

Eierrepresentanten orienterer kommunestyret om at det skal være generalforsamling i selskapet dersom det er noe spesielt på agendaen. Det kan være endring i styresammensetning eller andre spesielle saker. Dersom det ikke er noen spesielle saker, orienteres ikke kommunestyret. Eierrepresentanten forteller at noen selskap kommunen eier, er viktigere eierskap enn andre.

Eierrepresentanten orienterer kommunestyret om utfallet av generalforsamlingen dersom det skjedde noe spesielt.

Når selskapet har sin årlige presentasjon for kommunestyret, går de ifølge eierrepresentanten grundig gjennom selskapet. Eierrepresentanten opplever at kommunestyret er mer aktive når selskapet presenterer for de, enn når eierrepresentanten gjør det. Det kommer ikke så mange innspill eller føringer til eierrepresentanten. For Tindved har ikke eierrepresentanten fått noen føringer. Eierrepresentanten mener at dette kan ha sammenheng med at selskapet går bra. Han forteller at kommunestyret er flinke til å stille spørsmål eller ta opp utfordringer dersom de kjenner til noe.

Dersom politikerne ønsker innsyn i innkallinger eller protokoller må de be om det, de legges ikke automatisk ut. Når det gjelder selskaper som er heleid av kommunen og som formannskapet er generalforsamling til, forteller formannskapssekretæren at disse legges ut under formannskapets protokoller på hjemmesiden.

Selskapet opplyser at kommunen ikke har bedt om spesiell innsynsrett i selskapet.

I vedtektene § 7 om generalforsamling slås det fast at generalforsamlingen skal innkalles med minst 14 dagers varsel. De siste tre årene har innkallingen skjedd på følgende tidspunkt:

Tabell 1. Utsending av innkalling til generalforsamling

År	Innkalt antall dager før møtet
2021	14 dager før
2020	20 dager før
2019	16 dager før

Eierrepresentanten forteller at innkalling til generalforsamling ikke alltid kommer tidsnok til at man rekker politisk behandling. Dette avhenger av den politiske møteplanen.

2.4.3 Vurdering

Det er sentrale folkevalgte i kommunen som er oppnevnt som eierrepresentanter til Tindved Kulturhage AS.

Dette er i tråd med anbefalingen fra KS.

Det er etablert forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierrepresentanten, med noe forbedringspotensial.

Eierrepresentanten orienterer kommunestyret om innkalling og protokoll fra møter dersom det var noen spesielle saker som ble behandlet. Revisor mener dette er tilfredsstillende, ettersom det gir politikerne anledning til å komme med føringer eller stille spørsmål til eierrepresentanten. Det kunne vært hensiktsmessig at eierskapsmeldingen inneholdt informasjon om hvordan og når kommunikasjonen mellom kommunestyret og eierrepresentanten skal foregå.

Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlingen er tatt inn i vedtektene. Det er likevel ikke alltid tidsnok til at man rekker politisk behandling. Kommunen bør vurdere om det hadde vært hensiktsmessig å utvide kravet til innkalling slik at dette sikrer mulighet for politisk behandling.

2.5 Utøvelse av eierstyringen

2.5.1 Kriterier

Det er utarbeidet følgende kriterier om utøvelse av eierstyringen:

- Eierstyring skal skje i selskapets eierorgan
- Det bør gjennomføres eiermøter mellom eierne og selskapet for å informere eier om måloppnåelse og for å ta opp aktuelle problemstillinger for selskapet

Utleddningen av kriteriene finnes i vedlegg 1.

2.5.2 Funn

Eierstyring i eierorgan

Under pandemien har generalforsamlingene blitt avholdt digitalt. Eierrepresentanten opplever at dette har fungert godt. Han opplever å få god informasjon fra selskapet.

Eierrepresentanten forteller at det ikke er noen spesielle føringer for Tindved i eierskapsmeldingen. Det er heller ingen spesielle forventninger som er kommunisert til selskapet, for eksempel at de skal følge kommunens etiske retningslinjer eller lignende samfunnsansvar. Eierskapsmeldingen er heller ikke formidlet direkte til selskapet.

Eierrepresentanten opplever at det er lav terskel for å ta ordet i generalforsamlingen. De gjennomføres på en ryddig måte.

Eierrepresentanten opplever at det er klare styringslinjer mellom eier og selskapet. Det er lav terskel for å ta kontakt med selskapet utenom eierorganet. Eierrepresentanten har gjort dette under pandemien for å høre hvordan det går med selskapet. Daglig leder har kontaktet eierrepresentanten dersom det har vært noe spesielt.

Under pandemien har ordførerne på Innherred rigget et samhandlingsråd for næringslivet. Tindved har deltatt på alle disse møtene. Eierrepresentanten forteller at han møter selskapet på flere arenaer enn kun i generalforsamlingen.

Selskapet har ikke opplevd at kommunens eierrepresentant har utøvd sin myndighet utenom selskapets generalforsamlinger.

Daglig leder opplever Verdal kommune som en aktiv eier, som deltar aktivt i generalforsamlingen og gjennom året dersom det er spesielle saker som bør følges opp. Selskapet har også trefningspunkt med administrasjonen. Eksempelvis deltok kommunedirektøren med innlegg på selskapets strategisamling i november 2021, og møte

med nærings sjef for å presentere hva Tindved Kulturhage AS arbeider med. Selskapet ønsker et tettere samarbeid, ettersom det nå har kommet på plass en egen nærings sjef i kommunen igjen.

Eiermøter

Det har ikke blitt gjennomført eiermøter i Tindved Kulturhage AS. Det har heller ikke vært et ønske om dette. Eierrepresentanten opplever at det er mer behov og ønsker om eiermøter i heleide aksjeselskap.

I eierskapsmeldingen går det fram at Verdal kommune skal ta initiativ til at det gjennomføres eiermøter i de ulike selskapene. Det vil være styret i selskapet som skal kalle inn, men eier vil gi innspill til saker som bør tas opp.

Daglig leder i Tindved Kulturhage mener det framover vil kunne være behov for tettere dialog med eierne, da det er endringer i leieforholdet i Møllegata 6.

2.5.3 Vurdering

Eierstyringen skjer i selskapets eierorgan.

Det gjennomføres ikke eiermøter i Tindved Kulturhage AS, men behovet for eiermøter er vurdert.

KS anbefaler at eiermøter gjennomføres. Revisor har inntrykk av at verken selskapet eller eier opplever at det er behov for slike møter, men at det kan bli behov for det framover. Kriteriet vurderes oppfylt siden behovet foreløpig ikke har vært der. Eier bør ha jevnlig dialog med selskapet om muligheten for eiermøter.

2.6 Valg, styregodtgjørelse og habilitet

2.6.1 Kriterier

Det er utarbeidet følgende kriterier om valg, styregodtgjørelse og habilitet:

- Bruk av valgkomité bør vedtektsfestes, og det bør utarbeides retningslinjer for valgkomiteens arbeid
- Utfordringer med habilitet bør vurderes ved valg av styremedlemmer
- Generalforsamlingen fastsetter styregodtgjørelse
- Kommunestyret bør ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv

Utledningen av kriteriene finnes i vedlegg 1.

2.6.2 Funn

Bruk av valgkomite og retningslinjer for valgkomiteens arbeid

Valgkomitéen er omtalt i vedtektenes § 12. Det framgår at valgkomiteen skal ha minst tre medlemmer, som velges på generalforsamlingen.

I generalforsamlingen 20.04.2022 ble det valgt tre medlemmer til valgkomiteen. Valgkomiteen fremmer forslag for de andre eierne. Det er ikke noen retningslinjer eller føringer for valg av styremedlemmer i Tindved Kulturhage. Valgkomiteen etterstreber mangfold i styret innen kjønn og kompetanse. Valgkomiteen har ikke praksis for å kontakte de andre eierne for å hente innspill til styret. Valgkomiteen er i kontakt med både styret og selskapet for å høre hva de har behov for av styret. Hverken valgkomiteen eller eierne har bedt om en egevaluering av styret.

Eierrepresentanten opplever at de andre eierne i Tindved Kulturhage AS er aktive og kommer med innspill om styremedlemmer. Eierrepresentanten opplever at styret i Tindved Kulturhage AS er godt sammensatt.

Eierskapsmeldingen har noen overordnede føringer for valg av styremedlemmer. Det framgår at følgende hensyn skal ivaretas/vurderes:

- Kompetanse- og kunnskapshensyn
- Mangfold
- Habilitet
- Roller

Vurdering av habilitet

Det er ingen formelle rutiner for å vurdere habilitet i forkant av valg av medlemmer til styret. Eierrepresentanten forteller at det er en bevissthet, men ikke en rutine.

Styregodtgjørelse

Revisor har sett protokollene fra generalforsamlinger for de siste tre årene. Disse viser at det er generalforsamlingen som har vedtatt styreleders honorar, honorar for styremedlemmer og møtegodtgjørelse.

Prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv

Eierskapsmeldingen har overordnede prinsipper for god eierstyring. Prinsipp nummer åtte er følgende:

«8. Styrets godtgjøring og lederlønninger skal ligge på et moderat nivå i selskaper hvor kommunen er en betydelig eier.»

Eierrepresentanten forteller at eierne i Tindved pleier å se på styrehonorar i sammenlignbare selskap. Det er store forskjeller på selskapene. Ifølge eierrepresentanten ligger godtgjøring av styreverv i Tindved midt på treet.

2.6.3 Vurdering

Bruk av valgkomite er vedtektsfestet, noe som er i tråd med anbefalingen fra KS. Det er ikke utarbeidet retningslinjer for valgkomiteens arbeid, noe det burde vært.

Det er noen overordnede retningslinjer i eierskapsmeldingen, som revisor har inntrykk av at ligger ubevisst til grunn for valg av styremedlemmer. Revisor har inntrykk av at valgkomiteens medlemmer har dialog med styret for å sikre at man henter inn riktig kompetanse til styret. Eventuelle retningslinjer for valgkomiteens arbeid kunne gitt føringer for hvem som skal gi innspill til komiteen.

Utfordringer med habilitet vurderes ved valg av styremedlemmer, selv om dette ikke er en formell rutine.

Revisor anser kriteriet som tilfredsstillt.

Det er generalforsamlingen som fastsetter styregodtgjørelsen, noe som er i tråd med anbefalingen og aksjeloven.

Eierskapsmeldingen har et generelt prinsipp om godtgjøring av styreverv, og det gjennomføres diskusjoner blant eierne i Tindved for å finne riktig nivå på styrehonorarene.

Revisor anser kriteriet som tilfredsstillt i praksis, men mener at eierskapsmeldingen og dens prinsipper må behandles i inneværende valgperiode for å kunne si at kommunestyret har tatt stilling til godtgjøring av styreverv.

3 HØRING

Rapporten ble sendt på høring til eierrepresentanten i Verdal kommune, samt styreleder og daglig leder i selskapet. Revisor har mottatt høringssvar fra både eierrepresentanten og selskapet, og disse finnes i vedlegg. Høringssvarene har medført noen mindre justeringer i rapportens datadel. Høringssvarene har ikke hatt innvirkning på revisors vurderinger og konklusjoner. Revisor har valgt å legge til en anbefaling om retningslinjer for valgkomiteens arbeid i etterkant av høringen. Dette for å tydeliggjøre at det kan være hensiktsmessig å ha dette.

4 KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

4.1 Konklusjon

Hovedproblemstillingen i denne rapporten er: Utøver Verdal kommune sin eierstyring av Tindved Kulturhage AS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?

Revisor konkluderer med at Verdal kommune i noen grad utøver sin eierstyring av Tindved Kulturhage AS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger. Konklusjonen bygger på konklusjoner i underproblemstillingene, som presenteres under:

- Er eierskapsmeldingen og eiernes styringsdokumenter i tråd med gitte føringer?

Revisor konkluderer med at eierskapsmeldingen ikke er helt i tråd med gitte føringer. Dette har sammenheng med at det har kommet et lovkrav om eierskapsmelding og innholdet i denne siden eierskapsmeldingen sist ble behandlet. For å tilfredsstille lovkravet må eierskapsmeldingen behandles i løpet av inneværende valgperiode, og innholdet må tilfredsstille lovkravet. Eiernes styringsdokumenter er i tråd med gitte føringer.

- Gis folkevalgte tilstrekkelig opplæring om eierstyring?

De folkevalgte har sannsynligvis ikke mottatt tilstrekkelig opplæring om eierstyring. Kommunestyret bør vurdere om de ønsker mer opplæring i eierstyring enn de allerede har fått.

- Sikrer kommunikasjonen mellom eierrepresentant og kommunestyret en aktiv eierstyring?

Kommunikasjonen mellom eierrepresentant og kommunestyret legger opp til at det er mulig å ha en aktiv eierstyring. Sett sammen med at eierskapsmeldingen ikke har blitt behandlet i inneværende valgperiode og at det er noe usikkert om kommunestyret har mottatt tilstrekkelig opplæring, er ikke kommunestyret satt tilstrekkelig i stand til å stille riktige spørsmål og krav til eierstyringen.

- Utøver eierrepresentanten eierstyringen i tråd med kommunestyrets føringer og rollefordelingen i et aksjeselskap?

Revisor vurderer at eierrepresentanten utøver eierstyringen i tråd med kommunestyrets føringer og rollefordelingen i et aksjeselskap. Det hører med til konklusjonen at kommunestyret ikke har gitt føringer som fremgår av vedtak eller eierskapsmelding.

- Er eiers retningslinjer for utvelgelse av styremedlemmer, herunder prosess for valg, styregodtgjørelse og habilitetsvurderinger i samsvar med gitte føringer?

Eiers retningslinjer for utvelgelse av styremedlemmer, herunder prosess for valg, styregodtgjørelse og habilitetsvurderinger er i noen grad i samsvar med gitte føringer. Det kunne vært utarbeidet retningslinjer for valgkomiteens arbeid. Det framgår noen overordnede retningslinjer i eierskapsmeldingen som revisor har inntrykk av at ligger ubevisst til grunn i valgkomiteens arbeid i Tindved Kulturhage AS. Det kan være hensiktsmessig med tanke på at det er flere eiere i Tindved Kulturhage AS, at man blir enige om hvilke retningslinjer eller føringer som bør gjelde for valgkomiteen.

4.2 Anbefalinger

Revisor har utarbeidet noen anbefalinger som kan bidra til at utøvelsen av eierstyring i Tindved Kulturhage kan bli enda bedre:

- Kommunen bør utarbeide en eierskapsmelding som tilfredsstillende lovens krav og behandle denne i løpet av inneværende valgperiode
- Kommunestyret bør selv vurdere om de ønsker mer opplæring i eierstyring
- Kommunestyret bør vurdere å vedtektsfeste utvidet innkallingsfrist til generalforsamling for å sikre at man har mulighet for å behandle innkallingen politisk før generalforsamlingen
- Eier bør ha jevnlig dialog med selskapet om behovet for å gjennomføre eiermøter
- Kommunestyret bør selv vurdere om de ønsker å ha en årlig oppdatering av selskapsinformasjon
- Eier bør vurdere behovet for å vedtektsfeste retningslinjer for valgkomiteen

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§15) skal det etableres revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjekt. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. En eierskapskontroll er ikke en revisjon på lik linje som en forvaltningsrevisjon, men standarden for eierskapskontroll punkt 14 krever at det skal etableres kriterier også for eierskapskontroll.

Betingelsene for folkevalgt styring og kontroll endres når virksomheter eller tjenester skilles ut og legges i selskaper. Lovfestede bestemmelser og normer for god selskapsstyring setter grenser for hvor mye kommunene som eier disse selskapene kan og bør involvere seg i selskapenes virksomhet. Aktivt eierskap innebærer at de folkevalgte bruker de mulighetene styringssystemene gir til å utøve eierstyring.

Revisjonskriterier for eierskapskontroll er utledet fra aksjeloven og KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll. KS sine anbefalinger er ikke obligatoriske, men er uttrykk for god praksis for kommunal eierstyring, og er relevante kriterier å vurdere kommunens praksis mot.

Eiernes styringsdokumenter

Aksjeloven § 2-1 stiller krav til at stifterne skal opprette et stiftelsesdokument. Stiftelsesdokumentet skal inneholde selskapets vedtekter og de bestemmelser som er nevnt i § 2-3.

§ 2-2 stiller minstekrav til vedtektene. De skal minst angi:

- selskapets foretaksnavn
- selskapets virksomhet
- aksjekapitalens størrelse
- aksjekapitalens pålydende (nominelle beløp)

Dersom selskapet ved sin virksomhet ikke skal ha til å formål å skaffe aksjeeierne økonomisk utbytte, skal vedtektene inneholde bestemmelser om anvendelse av overskudd og av formuen ved oppløsning.

§ 2-3 har videre minstekrav til stiftelsesdokumentet. Det skal angi:

1. Stifternes navn eller foretaksnavn, adresse og fødselsnummer eller organisasjonsnummer;
2. antallet aksjer som skal tegnes av hver av stifterne;
3. det beløpet som skal betales for hver aksje (aksjeinnskudd);
4. tidspunktet for oppgjør av aksjeinnskudd, jf. § 2-11;
5. hvem som skal være medlemmer av selskapets styre;
6. hvem som skal være selskapets revisor dersom årsregnskap skal revideres, jf. § 7-6 femte ledd.

Kommuneloven slår fast i § 26-1 at kommunene minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Eierskapsmeldingen skal inneholde:

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.

KS' anbefaling nummer fire handler om at kommunestyret årlig bør få en rapport (eller eierskapsmelding) om status i selskapene. Det betyr at man ikke nødvendigvis trenger å behandle hele eierskapsmeldingen med prinsipper og formål, men kan behandle den delen som omhandler status i selskapene. Eierskapsmeldingen kan også inneholde f.eks. eiers forventninger til selskapenes forhold til etikk, miljø, likestilling, samfunnsansvar etc.

KS sin anbefaling nummer fem er at kommunestyret skal utarbeide og revidere styringsdokumenter jevnlig. Selskapsavtalen og eierskapsmeldingen er eksempler på styringsdokumenter.

Dette gir følgende kriterier:

- Det skal foreligge et stiftelsesdokument og vedtekter som tilfredsstillende aksjelovens krav
- Kommunen skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet
- Kommunen må behandle eierskapsmelding som inneholder lovens minstekrav minst en gang i løpet av valgperioden
- Kommunen bør årlig få en rapport om status i selskapene sine

Opplæring om eierstyring

KS sin anbefaling nummer tre handler om at man må sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap. Det anbefales at kommunestyret får tid til kompetanseutvikling. Dette kan eksempelvis skje gjennom å ha eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte tidlig i valgperioden. Det er viktig at kommunestyret som eier får kunnskap og innsikt i omfanget av selskapsorganisering og de styringsmuligheter kommunen har for selskapene de har eierandeler i. Det er også viktig at de får innsikt i rollene de har som folkevalgte, som styremedlemmer eller som medlemmer av generalforsamling eller representantskap. Rollen som folkevalgt i kommunestyret er annerledes enn den rollen man har i et selskapsorgan. Man må være bevisst på roller, styringslinjer og ansvarsfordeling. Revisor mener det vil være hensiktsmessig at denne opplæringen kommer tidlig i valgperioden for å sikre at kommunestyret har god nok opplæring til å kunne utøve god eierstyring i hele valgperioden.

Dette gir følgende kriterier:

- Det bør gjennomføres obligatorisk opplæring av, og gis informasjon til folkevalgte om eierstyring, herunder om roller, styringslinjer og ansvarsfordeling

Kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret

Av KS sin anbefaling nummer sju anbefales det, avhengig av selskapets formål, som en hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Eierstyring skal utøves innenfor rammen av kommunestyrets vedtak. I anbefaling nummer tre står det at når kommunestyret har valgt å legge en del av sin virksomhet inn i et selskap, medfører det også overføring av styringsrett til virksomheten. Oppgaven til selskapets styre og administrasjon er å planlegge, forvalte og drive virksomheten innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eierne. Den ytre rammen består av eierskapsmeldingen og eierstrategien, samt selskapsavtalen eller vedtektene for selskapet. For kommunestyrets del har de direkte påvirkningskraft i å utarbeide eierskapsmeldinger og føringer for eierrepresentantens utøvelse av eierskapet. Eierstyringen skal skje gjennom eierorganet til selskapet. Samhandlingen mellom eierorganet og kommunestyret er ikke lovregulert. Anbefaling nummer sju sier at det bør etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierorganet som forankres i eierskapsmeldingen. Dette skal bidra til å sikre engasjement, debatt og reell politisk avklaring av eierorganets myndighet.

Når kommunen er eier og deltager i et foretak må en fysisk person bli gitt en fullmakt til å opptre på vegne av kommunen i eierorganene. Den viktigste oppgaven er å avgi stemme på vegne av kommunen. I tråd med kommuneloven § 6 må fullmakten gis av kommunestyret, som kommunens øverste organ.

KS anbefaling nummer åtte er at eieren bør sørge for at bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens eller fylkeskommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

Dette gir følgende kriterier:

- Sentrale folkevalgte bør oppnevnes til eierrepresentanter
- Det bør etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierrepresentanten
- Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlingen bør tas inn i vedtektene for å sikre at politisk behandling er gjennomførbart

Utøvelse av eierstyringen i et aksjeselskap

Aksjeloven § 5-1 fastsetter at det er gjennom generalforsamlingen aksjeeierne utøver den øverste myndighet i selskapet. Det betyr at aksjeeierne ikke har noen rett til å gi instruksjoner til selskapet utenfor generalforsamlingen.

I et aksjeselskap er eiernes økonomiske risiko begrenset til den innskutte aksjekapitalen. Selskapets øverste myndighet er generalforsamlingen, og det er her eierens myndighet utøves. Eierne kan i generalforsamlingen fastsette vedtekter, instruksjoner og andre vedtak som setter rammer for styret og daglig leder. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål, vedtektene og eventuelle andre instruksjoner fra eier, samt innenfor lovverket. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt.

Eiermøter er ikke lovregulert, og er bare en uformell arena hvor det ikke treffes vedtak. KS sin anbefaling nummer seks er at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med selskapet. Eiermøtet er et møte mellom representanter fra eierne, styret og daglig leder.

Dette gir følgende kriterier:

- Eierstyringen skal utøves gjennom generalforsamlingen
- Det bør gjennomføres eiermøter mellom eierne og selskapet for å informere eier om måloppnåelse og for å ta opp aktuelle problemstillinger for selskapet

Valg, styregodtgjørelse og habilitet

Aksjeloven § 5-5 fastsetter at det skal avholdes ordinær generalforsamling innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår. Her skal følgende saker behandles og avgjøres:

1. godkjenning av årsregnskapet og eventuell årsberetning, herunder utdeling av utbytte;
2. andre saker som etter loven eller vedtektene hører under generalforsamlingen.

Valg til styret gjennomføres på generalforsamlingen.

KS sin anbefaling nummer ti sier at ved valg av styrer til kommunalt eide selskaper bør det vedtektsfestes bruk av valgkomité. I selskap med flere eierkommuner bør valgkomiteen sammensettes slik at den reflekterer eierandelene. I tillegg anbefales det at det utarbeides retningslinjer for valgkomiteens arbeid, at valgkomiteen har en dialog med styret før forslag fremmes og at valgkomiteen begrunner sine forslag.

KS' anbefaling nummer ni sier at eier bør sørge for god sammensetning og kompetanse i styret. Gjennom selskapets eierorgan bør eier sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset selskapets formål og virksomhet. Spørsmål om habilitet bør også vurderes, og det anbefales at selskapet sikrer opplæring av styremedlemmene. Kompetansebehovet kan ta utgangspunkt i selskapets formålsparagraf, langsiktige strategier for selskapet og situasjonsbestemte forhold de nærmeste årene. Det bør tilstrebes en sammensetning med komplementær kompetanse og erfaring.

Styreverv i selskaper er et personlig verv. De skal ikke ivareta noen av eiernes interesser spesielt, men ivareta selskapets interesser til det beste for alle eierne. Man representerer derfor ikke et parti, kommunen eller andre særlige interesser. Det er ikke noe i veien for at folkevalgte kan velges til styremedlemmer. Dersom folkevalgte eller ansatte i kommunen skal velges til styremedlemmer kommunen har eierandelen i, bør man vurdere hvor ofte vedkommende kan bli inhabil. Dersom dette kan skje ofte, bør det vurderes at dette gjør det u hensiktsmessig å velge denne personen til styremedlem. Dette kan gjelde spesielt sentrale folkevalgte eller ansatte i kommunale lederstillinger. Kommunestyret bør vurdere om

ulempene ved å velge slike personer til styremedlemmer overstiger behovet for å ha den aktuelle personen i styret.

KS anbefaling nummer 16 handler om at kommunen bør (gjørne i forbindelse med utarbeidelse av eierskapsmelding) ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv. Dette bør danne grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar. Godtgjørelsen for vervet bør reflektere styrets ansvar, kompetanse og forventet tidsbruk, samt virksomhetens kompleksitet. Generelt bør styreleder godtgjøres høyere enn styremedlemmene pga. det særlige arbeidet som følger med styreledervervet.

Aksjeloven § 6-10 fastsetter at generalforsamlingen fastsetter godtgjørelse til styremedlemmer, varamedlemmer og observatører. Ved konkurs bortfaller retten til godtgjørelse fra konkursåpningen.

Dette gir følgende kriterier:

- Bruk av valgkomité bør vedtektsfestes og det bør utarbeides retningslinjer for valgkomiteens arbeid
- Utfordringer med habilitet bør vurderes ved valg av styremedlemmer
- Generalforsamlingen fastsetter styregodtgjørelse
- Kommunestyret bør ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv

VEDLEGG 2 – HØRINGSSVAR FRA SELSKAPET

Svar: Høring: Eierskapskontroll i Tindved Kulturhage AS

Anne Segtnan <anne.segtnan@tindved.no>
Til Sunniva Tusvik Sæter; Pål Hofstad

Svar

Svar til alle

Videre send

fre. 19.08.2022 15:16

Du svarte på meldingen 22.08.2022 08:32.

Hei Sunniva

Styreleder og jeg har lest gjennom rapporten og kjenner oss godt igjen i beskrivelsene som er gitt.

Vi har ingen ting ekstra å tilføye, med unntak av at det ved generalforsamlingen i april 2022 ble varaordfører som møtte. Ser øverst på side 15 at det står at det ikke har vært behov for vararepresentasjon i generalforsamlingen.

Vi takker for en lærerik og god rapport som vi tar med videre i vårt arbeid.

Styret i Tindved Kulturhage har vært orientert om prosjektet og vi kommer til å orientere styret om rapporten.

God helg

Med vennlig hilsen

Anne Segtnan

Daglig leder
Tindved Kulturhage AS
Mob: 41684672
E-post: anne.segtnan@tindved.no

- Vi utvikler kreative næringer -

VEDLEGG 3 – HØRINGSSVAR FRA KOMMUNEN

SV: Høring: Eierskapskontroll i Tindved Kulturhage AS

Fikse, Pål Sverre <paal.fikse@verdal.kommune.no>
Til Sunniva Tusvik Sæter

09:30

 Du svarte på meldingen 23.08.2022 10:00.

Hei.

Jeg har ingen kommentarer til rapporten om eierskapskontroll.

Har bare ne presisering:

Styremodulen som omtales i 2.3.2 heter mer presist: KS Trøndelag - styrekurs for kommunale foretak.

Jeg tror det ble behandlet retningslinjer for valgkomite på siste GF, men det tror jeg dere må spørre selskapet om.

Ble litt usikker hvordan det ble gjennomført og tida løp fra meg på tampen her.

Med vennlig hilsen

Pål Sverre Fikse

Ordfører, Verdal kommune

Mobil: 95160823

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Vurdering av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

26/22

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/90 - 45

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget ønsker forvaltningsrevisjon innenfor følgende område:

-

og ber sekretær vurdere aktuelle retninger for prosjektet slik at prosjektplan kan bestilles i neste møte.

Saksopplysninger

Iht. kommunestyrets vedtatte planer for hhv. eierskapskontroll 2020-2024 og forvaltningsrevisjon 2020-2024 er følgende status når det gjelder bestilte og leverte prosjekter:

Plan for eierskapskontroll 2020-2024

1. Tindved kulturhage AS	Lvert 2022
2. Innherred Interkommunale legevakt IKS	Lvert 2022
3. Nord-Trøndelag Kriesesenter IKS	

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planen

Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024

1. Omstilling, effektivisering, HMS, IA, etikk	Lvert 2021
2. Arkiv	Under arbeid
3. Hjemmetjenesten	Under arbeid
4. Kvalitet I skolen	

I uprioritert rekkefølge, alfabetisk:

- Barnevern
  - Eiendomsforvaltning
  - Finans
  - Legevakt
  - Økonomi
- Lvert 2022 (se eierskapskontroll)

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Det er nå tid for å starte prosessen med å bestille nytt prosjekt. I den forbindelse er revisor forespurt om de er kjent med forhold i kommunen som tilsier at gjeldende planer bør rulleres ut fra en risiko og vesentlighetsvurdering.

I tilbakemelding sier revisor at det ikke er noen åpenbare ting som gjør at det er behov for å rullere planene.

Litt om de enkelte områdene slik de er beskrevet i Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) sak 09/20 og 10/20 og/eller fra debatten i møtet i den 09.03.2020:

Nord-Trøndelag Kriesesenter

ROV s. 38

I tillegg vil revisor trekke fram Nord-Trøndelag Kriesesenter IKS med bakgrunn i sent godkjent regnskap og økte kostnader.

Kvalitet I skolen)

ROV side (s.) 21:

Revisor vurderer at kvalitet i opplæringen i skole kan være et risikoområde. Dette begrunnes med relativt lave mestringsnivå samtidig med at kommunen bruker mer ressurser på skolen enn hva et beregnet utgiftsnivå skulle tilsi, samt at andelen lærer med pedagogisk utdanning er høy i kommunen. Dette er også forhold som berøres av endringer som følge av lærernormen.

Barnevern

ROV s.22:

Revisor vurderer at det er risiko knyttet til barnevernstjenesten på bakgrunn av at netto driftsutgifter har økt betydelig de siste årene og at sektoren blir berørt av en strukturreform samt at andelen barn med melding og barnevernstiltak er stor i forhold til KOSTRA gruppa og landet utenom Oslo.

ROV s. 24

Barnevernet har i 2018 blitt drevet økonomisk og effektivt, og med god kvalitet. Dette harmonerer med rangering i det foreløpige kommunebarometret, nr. 29 i landet, fjerde best i Trøndelag, selv om det har vært en nedgang på 8 plasser siden i 2017. Barnevernet scorer blant annet veldig bra på omsorgsplaner og saksbehandlingstid. Det er et godt resultat for saksbehandling når 96 prosent av sakene ble behandlet innen den ordinære tremånedersfristen i 2018. Verdal kommune har en høyere andel av kommunens barn knyttet til barnevernstiltak sammenlignet med KOSTRA gruppesnitt, mens netto utgift pr barn er lavere enn snitt og sammenlignbare kommuner. (KOSTRA-analyse)

ROV s.25

Barnevernet står foran en strukturreform. Det betyr at oppgaver vil bli overført fra Bufetat til kommunen. Hvilke oppgaver det er og omfanget av dem er ennå noe usikkert. Det er allerede klare indikasjoner på at kommunen vil få det totale ansvaret for blant annet fosterheimsområdet. Det vil være kritisk å finne tilstrekkelige ressurser til de nye oppgavene, og å skaffe tilstrekkelig kompetanse til å ivareta de nye oppgavene. (Økonomiplan 2020-2023)

Eiendomsforvaltning

ROV s 34:

Tabell 17 viser at Verdal kommune har litt lavere driftsutgifter til eiendomsforvaltning enn KOSTRA gruppa og landet utenom Oslo. Arealet til formålsbygg pr innbygger skiller seg ikke fra KOSTRA gruppa og landet, mens utgifter til vedlikehold har økt og ligger over KOSTRA gruppa og landet i 2018.

Verdal kommune har i dag en stor bygningsmasse som har økt år for år. Med dagens økonomiske rammer er det viktig å få solgt en del bygg som er kjekt å ha, men som kommunen kanskje ikke har behov for. Det er krevende å se muligheter for å realisere store investeringer i bygg de neste årene uten at det samtidig reduseres på eksisterende bygningsmasse gjennom salg, riving eller fortetting. Det antas å være gevinster å hente på en bevisst fortettingsstrategi i kombinasjon med energibesparende tiltak. Volden skole er det eneste bygget som er avhendet. Fem bygg/eiendommer er planlagt avhendet i 2020 og 2021.

I økonomiplanen for 2020-2023 pekes det på at behovet for fornying av bygningsmassen er stort fordi det er gamle bygg og bygg som ikke samsvarer med kravene. Det er begrensede midler til fornyelse og reparasjon av det som nødvendigvis ikke fungerer på de mange

byggene som er fra 70-tallet. For kommunale bygg vil det bli svært begrenset vedlikehold. Det er ikke rom for å planlegge og gjennomføre systematiske vedlikeholdsoppgaver og oppgraderinger på eksisterende bygg med dagens rammer. (Økonomiplan 2020-2023)

I økonomiplanen signaliseres det kutt på vaktmester- og renholdsida. Mindre vaktmestertjenester fører til redusert tilstedeværelse og dårligere service for brukere av byggene, og på sikt dårligere vedlikehold av bygningsmassen. Kutt på renholdsida fører til mindre renhold.

I kommunens KOSTRA-analyse framlagt for kommunestyret 26.08.2019 viser det at både innenfor skole og administrasjon er en stor del av innsparingspotensialet knyttet til lokaler; til sammen hele 12,4 millioner, hvorav 9,2 mill på skolelokaler og 3,2 på administrasjonslokaler. Dette gir indikasjoner på at kommunen har en lite effektiv/ dårlig utnyttet bygningsmasse, og at gamle bygg er kostbare å drifte.

Selv om det er kommuner som er mer arealaffektive enn Verdal, har ikke kommunen uvanlig mye areal pr innbygger. Det som er mer tydelig er at kommunens arealer er særlig kostbare når det kommer til energiforbruk og kommunen bruker særdeles lite på vedlikehold av bygningene. Det er tvilsomt om vedlikeholdet er tilstrekkelig til å ivareta bygningsmassen over tid, også når det ses i sammenheng med normtall for vedlikehold av bygg. (KOSTRA analyse 2019)

Finans

ROV s 14:

Revisor vurderer at kommunen har en utfordrende driftsøkonomi som krever endringer og effektivisering. Planlagte investeringer sammen med relativt stor gjeld og liten egenfinansiering gjør at finansieringskostnader på sikt vil påvirke driftsøkonomien. I tillegg har kommunen en alderssammensetning som gjør at overføringene fra staten ikke vil bedres relativt sett. Økende andel eldre legger også press på tjenesteytingen.

Kommunen har endrede rutiner på budsjettoppfølging som ser ut til å gi kommunen bedre kontroll over den økonomiske utviklinga.

ROV s. 15

Tabell 5 viser at Verdal kommune ligger litt lavere enn KOSTRA gruppa og landet når det gjelder andre statlige tilskudd til driftsformål, merverdiavgiftskompensasjon i driftsregnskapet og skatt på inntekt og formue. Verdal kommune har høyere eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer enn sammenligningsgruppene.

Kommunene har et forholdsvis høgt gjeldsnivå på 124,3 prosent av driftsinntektene, og dette før en rekke planlagte investeringer. Et høgt gjeldsnivå kombinert med høy renteesponering og varslede renteøkninger vil innebære betydelige økte renter og avdrag i årene framover. (Årsberetning 2018)

Verdal kommune har i mange år hatt lavere avdragsbetaling enn verditapet på anleggsmidler som er finansiert med lån. Dette er ikke lov lengre fra 2020. Tidligere har dette frigitt midler til drift og forskjøvet behovet for effektivisering av drifta. Konsekvensen av lav avdragsbetaling er at kommunen har forholdsmessig mye ubetalt gjeld i forkant av de store investeringene som er planlagt i årene fra 2020 og fremover. (Økonomiplan 2020-2023)

Verdal kommune betaler betydelige beløp i rentesikring. (Økonomiplan 2020-2023)
Gjennomsnittlig porteføljerente ved utgangen av 2018 var 2,36 prosent inkludert rentesikring. 26 prosent av lånenes totalvolum er rentesikret. (Årsberetning 2018)

Kommune-Norge samlet bruker 0,5 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Verdal bruker hele 2,2 prosent av inntektene på å betjene gjelda, før avdrag. (Kommunebarometeret 2019)

Økonomi

Revisor vurderer at kommunen har en utfordrende driftsøkonomi som krever endringer og effektivisering. Planlagte investeringer sammen med relativt stor gjeld og liten egenfinansiering gjør at finansieringskostnader på sikt vil påvirke driftsøkonomien. I tillegg har kommunen en alderssammensetning som gjør at overføringene fra staten ikke vil bedres relativt sett. Økende andel eldre legger også press på tjenesteytingen.

Kommunen har endrede rutiner på budsjettoppfølging som ser ut til å gi kommunen bedre kontroll over den økonomiske utviklinga.

Innkjøpssamarbeidet i Innherred innkjøp har et potensial for mer effektive innkjøp. Her ligger det en utfordring i at samarbeidet er nytt og må finne sin form samt at den valgte løsningen med §27-samarbeid må finne en annen løsning etter hvert. Det er også risiko knyttet til at flere kommuner sitt innkjøp skal samordnes i et eget selskap.

Teknisk beregningsutvalg anbefaler et netto driftsresultat på 1,75 prosent av brutto driftsinntekter. Verdal kommune hadde i 2018 et netto driftsresultat på -0,4 prosent. Verdal kommune kommer også dårlig ut i forhold til KOSTRA gruppa og landet når det gjelder arbeidskapital, renteeksponering, fri egenkapital og egenfinansiering av investeringer.

Verdal kommune har som økonomisk styringsmål å ha en årlig driftsmargin på 2 prosent og et disposisjonsfond som planmessig styres mot et nivå på 6 prosent (i forhold til kommunen totale driftsinntekter). I økonomiplanen for 2020-2023 går det fram at ikke nås i planperioden.

Økonomiplanen for 2020-2023 peker på at endringsbehov forsterkes, som følge av svært lav vekst i kommunens økonomi i Statsbudsjettet for 2020. Lavere fødselstall og den demografiske utviklingen preger økonomien. Handlingsrommet låses av normtall på enhetsnivåene i skole og barnehage. En konsekvens av dette er at det er vanskelig å vri økonomiske ressurser etter demografisk utvikling, blant annet for å møte veksten i den eldste delen av befolkningen. Det økonomiske utfordringsbilde forsterker behovet for utvikling og økt endringstakt ytterligere.

Økonomisk ubalanse er større i økonomiplan 2020-2023 enn tidligere. Dette skyldes i hovedsak en kombinasjon av endringer i rammevilkår, nytt regelverk for avdragsbetaling, økte anslag for investeringskostnader og mindre bruk av oppsparte midler fra disposisjonsfondet. Det oppsummeres at utvikling i gjeld er krevende og øker risikoen for merforbruk i driftsbudsjettet. (Økonomiplan 2020-2023)

Vurdering

Da det ifølge revisor ikke er noen åpenbare ting som gjør at det er behov for å rullere planene, må kontrollutvalget ut fra egen vurdering bestemme hvilket område de vil ha forvaltningsrevisjon og ev. eierskapskontroll på, slik at bestilling av prosjektplan kan gjøres i neste møtet.

Sekretær vurderer ny eierskapskontroll som lite aktuelt så lenge kommunen ikke har vedtatt ny eierskapsmelding i henhold til kommunelovens krav i § 26. Viser bl.a. til to tidligere eierskapskontroller hhv. Innherred Interkommunale legevakt og Tindved Kulturhage AS.

Med gjennomsnittlig ett til to prosjekter pr år tilsier dette at alle foreslåtte prosjekter ikke vil være mulig å gjennomføre innen utgangen av planperioden 2024.

Saken legges frem til diskusjon slik at aktuelle prosjekt(er) kan bli bestilt i neste møte.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

27/22

Saksbehandler Liv Tronstad**Arkivkode** FE-216**Arkivsaknr** 22/96 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjonen til etterretning, og har ingen merknader til oppdragsansvarlig regnskapsrevisor sin vurdering av uavhengighet for:

- Verdal kommune

Vedlegg

Uavhengighetserklæring Verdal KT

Saksopplysninger

Enhver som foretar revisjon for kommune eller fylkeskommune skal fortløpende vurdere egen uavhengighet, jfr. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget, jfr. § 19 2. ledd. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder både ved regnskapsrevisjon og ved forvaltningsrevisjon. Forskriftens §§ 17 og 18 setter krav til hhv. revisors tilknytning til revidert virksomhet, samt hvilke stillinger/verv/tjenester revisor kan ha.

Ytterligere krav til oppdragsansvarlig revisor er kravet til vandel. Oppdragsansvarlig revisor må ha ført en hederlig vandel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, samt være myndig.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er statsautorisert revisor uten revisorregisternummer. For statsautoriserte revisorer vil vandel normalt være kontrollert av finanstilsynet ifm. godkjenningen, og av kontrollutvalget ved tildeling av oppdraget.

Vurdering

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor har ansvaret for Verdal kommune.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er registrert i finanstilsynets virksomhetsregister. Egenerklæringene viser at revisor fyller kravene iht. forskriften.

Så fremt kontrollutvalget ikke har innvendinger, anbefales kontrollutvalget å ta den gitte informasjonen til etterretning uten merknader.

Egenvurdering av uavhengighet:

Verdal kommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Verdal kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Verdal kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Verdal kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> <p>Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt.</p> <p>Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p>
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Verdal kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Verdal.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer, 03.08.2022

Knut Tanem
Oppdragsansvarlig revisor

Innspill årsplan 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

28/22

Saksbehandler Liv Tronstad**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 20/90 - 44

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget ber sekretær innarbeide de gitte innspill i årsplan med møteplan for 2023.

Vedlegg

Organisasjonskart

Møteplan 2023 - utkast

Saksopplysninger

Kontrollutvalget arbeids- og ansvarsområde er bredt, og utvalget skal årlig utarbeide en årsplan med møteplan for sin samlede virksomhet. Årsplanen skal ta utgangspunkt i lov og forskrift, vedtatte planer for kontrollarbeidet (plan for hhv. forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll), eget reglement og føringer fra kommunestyret.

Denne saken er derfor ment for å få innspill til saker ut over dette, og de faste sakene drøftes derfor ikke nærmere her bortsett fra årsoppgjørssaken.

Årsoppgjøret:

Kommunestyret behandler årsregnskap og årsberetning for kommunen under møte i mai.

Kommunens lovbestemte frist i forhold til regnskapsavleggelse er 22. februar, og årsberetning 31. mars.

Når regnskapet er revidert (frist iht. kommuneloven er 15. april) skal kontrollutvalget avgi uttalelse til kommunens årsregnskap. Uttalelsene skal ligge ved når formannskapet avgir sin innstilling til kommunestyret.

Ut fra kalenderen ser det derfor ut til at kontrollutvalget må ha sitt møte i slutten av april eller en av de første dagene i mai.

Orienteringer fra administrasjonen:

Dersom det er ønskelig av hensyn til behov for saksopplysninger, kan kontrollutvalget innkalle kommunedirektøren i forbindelse med behandling av saker i møtene.

Kommunedirektøren og økonomisjef skal som hovedregel være til stedet i kontrollutvalgets møte når regnskap og årsberetning for foregående år behandles.

Kontrollutvalget kan også be om orienteringer på ulike fagområder for å øke kunnskapen om disse, uten at det nødvendigvis er knyttet til en spesifikk kontrollsak.

Besøk ved kommunal virksomhet/enhet

Besøk ved kommunale virksomheter/enheter benyttes ofte av kontrollutvalget for å gjøre seg bedre kjent med kommunen. Kontrollutvalget må i så fall vurdere hvor. I forhold til normale saksmengder er ofte møte i mai/juni og oktober egnede måneder til dette

Kommunens organisasjonskart er vist i vedlegg.

Kurs og konferanser

Kontrollutvalget må vurdere deltagelse på kurs og konferanser. Av foreløpige kjente tilbud innenfor kontrollarbeid i 2023 nevnes her:

- NKRF kontrollutvalgskonferanse 1.- 2. februar på Gardermoen,
- FKT kontrollutvalgskonferanse 31. mai-1. juni i Trondheim
- Konsek-dagen i november

Kontrollutvalgets budsjettforslag er dimensjonert slik at flere medlemmer kan delta på kurs og konferanser innenfor kontrollarbeid både lokalt og nasjonalt.

Kontrollutvalget kan vurdere egen opplæring på spesifikke områder tilrettelagt for eget kontrollutvalg. Dette kan være spesielt aktuelt etter at nytt kontrollutvalg er konstituert neste høst.

Møter

Det legges opp til 7 møter i 2023, 4 møter første halvår og tre møter andre halvår. For 2022 har kontrollutvalget hatt møter på samme dag som kommunestyremøter. Kommunens utkast til møteplan for politiske møter 2023 er vedlagt.

Vurdering

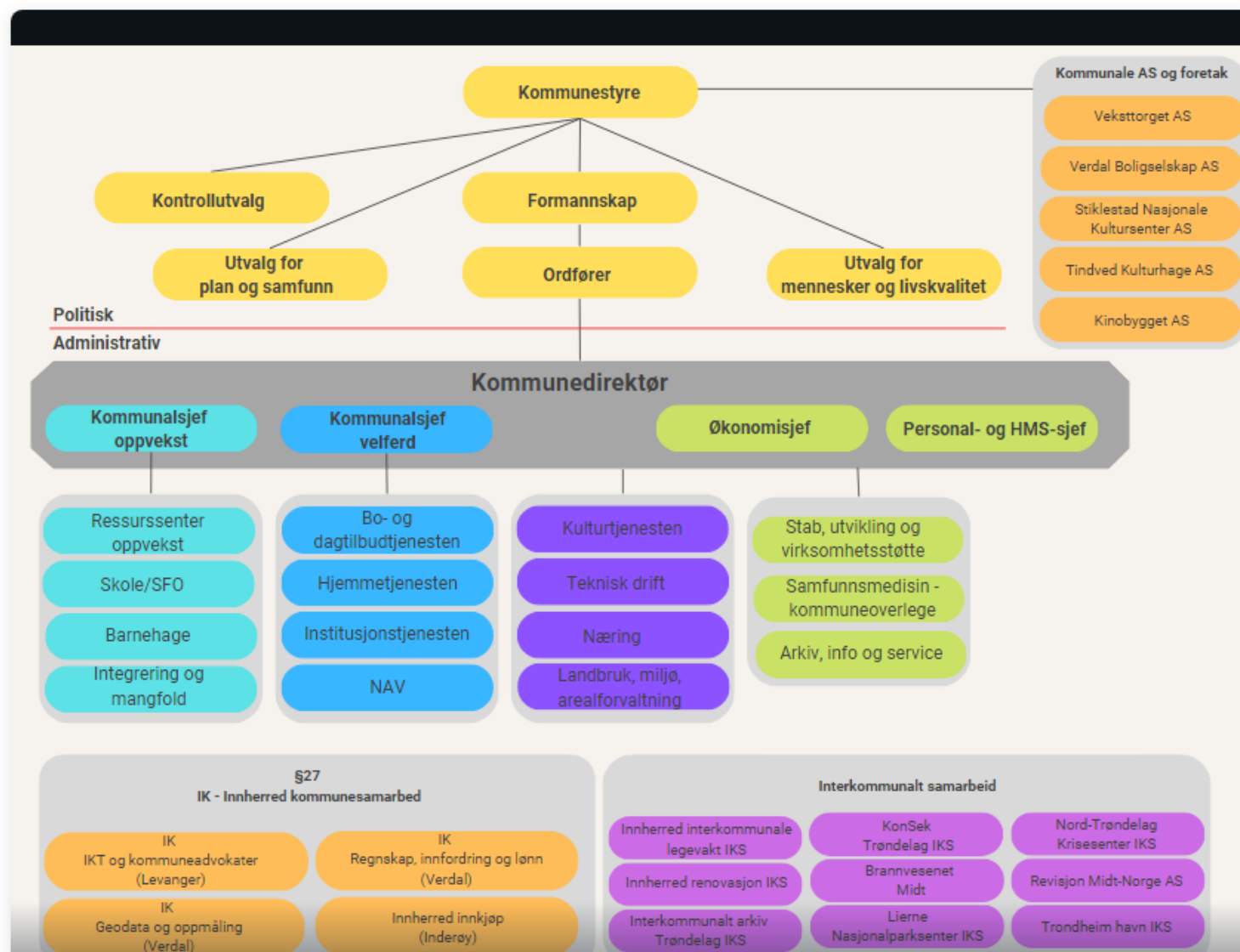
I tillegg til kontrollutvalgets aktivitet som er fastlagt i lov, forskrift, planer, eget reglement og ev. føringer fra kommunestyret, står kontrollutvalget fritt til å legge opp egen kontrollaktivitet.

Før endelig forslag til årsplan med møteplan fremmes, er det hensiktsmessig at kontrollutvalget gir innspill til planarbeidet om det er:

1. spesielle tema kontrollutvalget vil prioritere å følge opp/ fokusere på i 2023 ut over det som ligger i tidligere vedtak
2. tema kontrollutvalget ønsker at kommunedirektøren/administrasjonen skal orientere kontrollutvalget om
3. ønske om besøk ved virksomhet(er), i så fall om kontrollutvalget også har tanker om hvilke(n) virksomhet(er), og tidspunkt på året
4. kurs og konferanser som skal prioriteres
5. behov for intern opplæring i kontrollutvalget, og i så fall på hvilke tema
6. spesielle forhold som må tas hensyn til ifm. fastsetting av møtetidspunkt
7. andre forhold

Endelig årsplan med møteplan for 2023 vil bli fremmet for kontrollutvalget i møtet 25. november

Organisasjonskart

VERDAL KOMMUNE – MØTEPLAN 2023

Måned	Kommunestyret	Formannskapet	Admutv	Utvalg for mennesker og livskvalitet	Utvalg for plan og samfunn
Januar	30.	19.	19.	18.	17.
Februar	27.	2. 16. (valgstyret)	16.	15.	14.
Mars	27.	16. 30.	16.	15.	14.
April	24	13.	13.	12.	11.
Mai	30. Regnskap (tirsdag)	11. (valgstyret) 25.	25.	24.	23.
Juni	26.	8. (valgstyret) 22.	22.	21.	20.
August	28.	24.	24.	23.	22.
September		11. VALGDAG 13. Valgstyret			
Oktober	16. evt. 23. Konst 30. valg av styrer, råd og ut valg	26.	26.	25.	24.
November	13. Folkevalgtoppl.* 27.	2. pres budsj 9. Orient budsj 23. Innst budsj	23.	22.	21.
Desember	11. Budsjett	7.	7.	6.	5.
Antall møter	12	15	10	10	10
Ordinære møtedager	Mandag kl. 18.00	Torsdag kl. 09.00	Torsdag kl. 09.00	Onsdag kl. 09.00	Tirsdag kl. 09.00
Møterom	Kommunestyresal Rådhuset	K-sal Rådhuset	K-sal Rådhuset	K-sal Rådhuset	K-sal Rådhuset

- Formannskap og utvalg i april kan eventuelt flyttes til uke 16 (uken etter det som er foreslått i plan)
- Kommunestyret i mai blir på tirsdag grunnet pinse.
- Kommunestyret i august blir det også avslutning for sittende kommunestyre.
- Konstituerende møte i kommunestyret i oktober. Her er det foreslått 2 aktuelle dager. Det må fremmes forslag på en av disse. Det må vurderes av partiene hvor lang tid de trenger til forhandlinger før konstituering.
- Formannskapets møte 26. oktober avhenger av om konstituering blir 16. eller 23. oktober.

* En eller to dager folkevalgtopplæring

Eventuelle temamøter vil tilpasses og tas i forbindelse med ordinære møter og kommunestyrets møter vil da starte f.eks. kl. 17.00.

Det tas forbehold om endring av dato, tidspunkt og møterom for møtene. En viser i den forbindelse til de særskilte møteinnkallingene. Enkelte møter kan bli avlyst, dersom behovet ikke er til stede.

Godkjenning av møteprotokoll 31.10.2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Verdal kommune

Møtedato

31.10.2022

Saknr

29/22

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 22/238 - 2

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 31.10.2022, godkjennes.